

Nr 6.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1950/51 under sjätte huvudtiteln, avseende anslagen inom kommunikationsdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner.

(4:e avd.)

Kommunikationsdepartementet.

1:o) **Kommunikationsdepartementet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts i propositionen nr 1 under sjätte huvudtiteln (punkt 1, s. 1 och 2 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 4 januari 1950) framlagda förslag, som innebär minskad medelsanvisning för nästa budgetår med 9 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ur personalförteckningen för kommunikationsdepartementet avföra en andre kanslisekreterartjänst å övergångsstat i Ca 24;

b) godkänna följande avlöningsstat för kommunikationsdepartementet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till departementschefen	27 600
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	261 400
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	203 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	52 700

Summa kronor 545 000

c) till *Kommunikationsdepartementet*: *Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 545 000 kronor.

2:o) **Kommunikationsdepartementet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 2), som innebär oförändrad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommunikationsdepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 45 500 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsväsendet.

3:o) **Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 3, s. 3—5) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen uppföra följande ytterligare tjänster, nämligen en byråsekreterare i Ca 24 och åtta kontorsbiträden i Ca 8, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för styrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 4 151 200 kronor, därav 2 075 600 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

Förevarande anslag är å gällande riksstat uppfört med 4 112 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, i fråga om personalförteckningen, att en e. o. byråsekreterartjänst, närmast avsedd för förråds- och verkstadsbyråns upphandlingsavdelning, överföres till ordinarie stat samt att i enlighet med grunderna för den reglerade befordringsgången för biträdespersonal ytterligare åtta kontorsbiträdestjänster i Ca 8 uppföras i förteckningen. Den begärda anslagsökningen å 39 200 kronor beror av automatiska utgiftsstegringar på grund av löneklassuppflyttningar m. m.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen uppföra följande ytterligare tjänster, nämligen dels 1 byråsekreterare i Ca 24 och dels 8 kontorsbiträden i Ca 8;

b) godkänna följande avlöningsstat för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51;

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	1 453 600
2. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t	4 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	2 250 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	443 200
	<hr/>
	Summa kronor 4 151 200

c) till Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 4 151 200 kronor, därav 2 075 600 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

4:o) **Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 4, s. 5—7) föreslagit riksdagen att till Väg- och vattenbyggnads-

styrelsen: Omkostnader för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 852 000 kronor, därav 426 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

Förevarande anslag är å gällande riksstat uppfört med 815 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär att posten Övriga expenser ökas med 51 000 kronor till följd av styrelsens överflyttning till nya lokaler och med 10 000 kronor för att tillgodose behov av instrument- och laboratorietrustning m. m. samt att kostnaderna för bränsle, lyse och vatten minskas med 25 000 kronor. Vidare skulle erfordras viss smärre anslagshöjning med 1 000 kronor. Anslaget skulle sålunda upptagas till ett med 37 000 kronor förhöjt belopp.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen*: Omkostnader för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 852 000 kronor, därav 426 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

5:o) **Vägförvaltningarna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 5, s. 7—9) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för vägförvaltningarna uppföra följande ytterligare tjänster, nämligen åtta expeditionsvakter i Ca 9 och tjugo kontorsbiträden i Ca 8, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för vägförvaltningarna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Vägförvaltningarna: Avlöningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 10 981 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Förevarande anslag är å gällande riksstat uppfört med 10 904 000 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har för nästa budgetår hemställt, att anslaget måtte höjas med 1 213 000 kronor. Av detta belopp utgöra 31 000 kronor provisoriskt lönetillägg åt 54 övervägmästare och 186 800 kronor dylikt tillägg åt 329 vägmästare.

Statskontoret och *statens lönenämnd*, som avgivit yttranden över väg- och vattenbyggnadsstyrelsens framställning, ha icke ansett sig kunna tillstyrka styrelsens förslag om provisoriska lönetillägg till övervägmästare och vägmästare. Statskontoret har härvid framhållit, att det redan med hänsyn till pris- och lönestabiliseringen icke bör ifrågakomma att, i avvaktan på resultatet av pågående utredning om arbetsledarnas anställningsförhållanden m. m., tillerkänna dessa befattningshavare sådana tillägg.

Departementschefen har på de av remissmyndigheterna angivna skälen icke ansett väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag beträffande övervägmästarna och vägmästarna böra bifallas. Av styrelsens övriga förslag har departementschefen tillstyrkt ordinariesättning av åtta expeditionsvaktstjänster i Ce 9 och tjugo kontorsbiträdestjänster enligt principerna för den reglerade

befordringsgången ävensom anslagsförstärkning med 77 000 kronor på grund av automatiska utgiftsstegringar.

Utskottet. I sina anslagsäskanden för nästa budgetår har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen ånyo upptagit en tidigare gjord framställning om viss provisorisk löneförbättring för övervägmästare och vägmästare. Vad styrelsen härutinnan anfört är enligt utskottets mening värt beaktande. Då emellertid, såsom departementschefen framhållit, frågan f. n. är föremål för prövning i ett större sammanhang, har utskottet icke ansett sig i nu berörda avseende böra frångå Kungl. Maj:ts förslag. Ej heller i övrigt har vad departementschefen under förevarande punkt anfört och förordat givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för vägförvaltningarna uppföra följande ytterligare tjänster, nämligen 8 expeditionsvakter i Ca 9 och 20 kontorsbiträden i Ca 8;

b) godkänna följande avlöningsstat för vägförvaltningarna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	5 036 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	4 769 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 176 000
	Summa kronor 10 981 000

c) till *Vägförvaltningarna*: *Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 10 981 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

6:o) **Vägförvaltningarna: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 6, s. 9 och 10) föreslagit riksdagen att till Vägförvaltningarna: *Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 2 351 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 2 136 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär anslagshöjning på grund av inträdda kostnadsökningar, nämligen för sjukvård m. m. med 10 000 kronor, för underhåll och drift av tjänstebilar med 200 000 kronor samt för de lokala företagsnämnderna med 5 000 kronor.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Vägförvaltningarna*: *Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 2 351 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

7:o) **De lokala vägnämnderna m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, s. 11), som innebär oförändrad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *De lokala vägnämnderna m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 150 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

8:o) **Reglering av vissa skador inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsens ämbetsområde.** Kungl. Maj:t har (punkt 8, s. 11) föreslagit riksdagen att till Reglering av vissa skador inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsens ämbetsområde för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 125 000 kronor.

Förevarande anslag är å gällande riksstat uppfört med 100 000 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har hemställt, att anslaget måtte höjas med 25 000 kronor. I sin motivering härför hänvisar styrelsen till den växande trafiken och till den omständigheten, att kvarstående av vägdistrikten tecknade ansvars- och trafikförsäkringar efter hand upphöra att gälla.

Styrelsen har därjämte hemställt om en utvidgning av anslagets användningsområde och härom anfört följande.

Det åligger besiktningsman för motorfordon att vid besiktningsförrättning provköra vederbörande fordon för att därigenom konstatera bl. a. att bromsar, styrinrättning och övriga för fordonets framförande viktiga inrättningar äro i tillfredsställande skick. Denna verksamhet är uppenbarligen förenad med särskilda risker och faran för kollision eller annan olyckshändelse är större än vid vanlig trafik med motorfordon. Det synes rimligt att besiktningsman för den verksamhet varom här är fråga beredes samma ekonomiska skydd som — jämlikt förordningen den 3 maj 1946 med vissa bestämmelser rörande skadeståndsskyldighet för förare av motorfordon, motorredskap och traktortåg, som tillhöra eller nyttjas av staten — tillkommer förare av staten tillhöriga motorfordon. Kostnaderna härför torde lämpligen bära bestridas från förevarande anslag; detta behöver icke med anledning därav höjas.

Departementschefen har tillstyrkt väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Reglering av vissa skador inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsens ämbetsområde* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 125 000 kronor.

9:o) **Allmän översikt över beräkningen av väganlagen för budgetåret 1950/51.** Före behandlingen av de olika anslagen till vägunderhåll och vägbyggnader har Kungl. Maj:t lämnat en allmän översikt över beräkningen av väganlagen för budgetåret 1950/51. Till utgångspunkt har därvid valts följande gruppindelning av anslagen.

I. Reservationsanslag.

A. Anslag för investeringar.

1. Anslag avsedda huvudsakligen för statliga investeringar.
2. Anslag för bidrag till kommunala och enskilda investeringar.

B. Anslag för underhållskostnader m. m.

1. Anslag för det statliga vägunderhållet.
2. Anslag för bidrag till underhåll av enskilda vägar.
3. Diverse andra anslag.

II. Förslagsanslag.

A. Anslag för bidrag till underhåll av vägar och gator i städer och samhällen, som äro väghållare.

B. Anslag till väg- och vattenbyggnadsverket.

Beträffande den närmare innebörden av de i översikten anförda synpunkterna på frågan om avvägningen och fördelningen av vägväsendets utgifter på nyssberörda särskilda anslagsgrupper torde få hänvisas till propositionen (s. 12—15). Sammanfattningsvis har lämnats följande sammanställning av anslags-, medelsförbruknings- och reservationsbelopp för budgetåren 1948/49—1950/51.

	Anslag			Medelsförbrukning			Reservation vid budgetårets utgång		
	1948/49	1949/50	1950/51	1948/49	1949/50	1950/51	1948/49	1949/50	1950/51
I. Reservationsanslag.									
A. Investeringar.									
1. Statliga.....	30,5	34,6	98,0	67,4	100,0	110,0	113,0	47,6	35,6
2. Kommunala och enskilda	8,8	1,6	13,5	8,4	12,8	14,9	32,0	20,8	19,5
B. Underhållskost- nader m. m.	154,6	143,9	156,2	153,1	155,0	159,0	16,7	5,6	2,8
II. Förslagsanslag....	29,6	33,4	34,0	31,8	33,4	34,0	—	—	—
Summa milj. kronor	223,5	213,5	301,7	260,7	301,2	317,8	161,7	74,0	57,9

I anslutning härtill har anförts följande.

Av den angivna anslagssumman för budgetåret 1950/51 av 301,7 miljoner kronor avse 299,1 miljoner kronor utgifter, som skola täckas av automobilskattemedel. Mot dessa medel skola därjämte avräknas dels vissa andra anslag å sjätte huvudtiteln, beräknade till sammanlagt ca 2,6 miljoner kronor (jfr punkterna 36, 39, 40, 43—46, 64 och 65), och dels vissa anslagsbelopp under nionde och elfte huvudtitlarna om sammanlagt ca 1,8 miljoner kronor. Det totalbelopp, som skulle täckas av automobilskattemedel, utgör alltså i avrundat tal 303,5 miljoner kronor. Chefen för finansdepartementet har i annat sammanhang beräknat automobilskattemedelsinkomsterna för budgetåret 1950/51 till 530 miljoner kronor. Därav beräknas ca 272 miljoner kronor belöpa på den ordinarie automobilskatten. Nyssnämnda utgiftssumma av 303,5 miljoner kronor kommer alltså att delvis få täckas av automobilskattemedel, härrörande från tilläggsskatten på bensin och brännolja.

I detta sammanhang torde jämväl få hänvisas till den redogörelse för de statliga väginvesteringarna som lämnats i samband med framläggandet av

kommunikationsverkens investeringsplan för nästa budgetår (statsverkspropositionen, bilaga 26, punkt 1).

Utskottet. I den i årets statsverksproposition under kapitalbudgeten framlagda investeringsplanen för kommunikationsverken m. m. ha, av skäl som närmare redovisats i propositionen, jämväl inbegripits de egentliga väginvesteringarna. Av den i samband därmed lämnade redogörelsen framgår bl. a., att här ifrågavarande investeringsutgifter för sistförflutna budgetår, vilka i 1949 års statsverksproposition uppskattades till 66 miljoner kronor, kommit att faktiskt uppgå till 67,4 miljoner kronor. För innevarande budgetår väntas investeringsvolymen öka till i runt tal 100 miljoner kronor, vilket i jämförelse med tidigare gjorda beräkningar innebär en stegring med ca 27 miljoner kronor. Anledningen härtill är främst, att byggnadstillstånd för vägarbeten i viss utsträckning beviljats utanför de ordinarie byggnadskvoterna, varjämte arbeten med tidigare beviljade byggnadstillstånd fått igångsättas i större omfattning än som förutsågs för ett år sedan. Härutöver har räknats med att vägarbeten för i runt tal 14 miljoner kronor komma att utföras av huvudsakligen arbetsmarknadspolitiska skäl med anlitande av anslaget till Vissa vägbyggnadsarbeten. Erinras må att innevarande års riksdag, med bifall till vad utskottet i sitt utlåtande nr 17 hemställt, för sistnämnda ändamål anvisat ett tilläggsstatsanslag av 5 miljoner kronor.

För nästa budgetår har departementschefen räknat med en ytterligare ökning av investeringsvolymen till omkring 110 miljoner kronor. Ökningen avser helt utgifter för förstärkning och förbättring av vägar, beläggningar och sådana anläggningar som kunna hänföras till sistberörda särskilda anslag, medan investeringsutgifterna för övriga väg- och brobyggnadsändamål förutses bli i stort sett oförändrade. För genomförande av detta program har departementschefen äskat anslag å tillhopa 98 miljoner kronor.

Beträffande övriga till vägväsendet hänförliga anslag, avseende bidrag till kommunala och enskilda investeringar samt underhållskostnader m. m., framgår av den i statsverkspropositionen under sjätte huvudtiteln lämnade allmänna översikten över beräkningen av väganslagen, att medelsförbrukningen, som sistförflutna budgetår uppgick till 193,3 miljoner kronor, väntas för innevarande budgetår öka till 201,2 miljoner kronor. För nästa budgetår förutser departementschefen en ytterligare stegring till 207,8 miljoner kronor. De av departementschefen för berörda ändamål äskade anslagen belöpa sig till sammanlagt 203,7 miljoner kronor.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skola sålunda för nästa budgetår anvisas anslag för vägväsendets behov å tillhopa $(98,0 + 203,7)$ 301,7 miljoner kronor, vilket i förhållande till innevarande budgetår innebär en ökning av 88,2 miljoner kronor. Genom anslagsanvisningen förutsättes en stegring av den totala medelsförbrukningen från 301,2 till 317,8 miljoner kronor bli möjlig. Såsom en följd härav beräknas utestående reservationsmedel, vilka per den 30 juni i år väntas nedgå från 161,7 till 74,0 miljoner kronor, komma att ytterligare minska

till 57,9 miljoner kronor. I detta sammanhang må vidare nämnas, att av nyssnämnda anslagssumma av 301,7 miljoner kronor avse 299,1 miljoner kronor utgifter, som skola täckas av automobilskattemedel. Mot dessa medel skola därjämte avräknas vissa andra anslag å riksstaten om sammanlagt ca 4,4 miljoner kronor. Det totalbelopp som föreslås skola täckas av automobilskattemedel utgör sålunda i avrundat tal 303,5 miljoner kronor.

Den lämnade redogörelsen ger vid handen, att förutsättningar befunnits föreligga för en ytterligare stegring av utgifterna för olika vägändamål under nästa budgetår. Med hänsyn härtill ha vederbörande anslag föreslagits skola uppräknas med närmare 90 miljoner kronor. Härvidlag må särskilt beaktas att, medan i 1949 års statsverksproposition departementschefen ansåg sig nödsakad föreslå, att även viss del av de ordinarie automobilskattemedlen skulle tillföras budgetutjämningsfonden, vägutgifterna för nästa budgetår avses till ett belopp av 31,5 miljoner kronor skola täckas av automobilskattemedel som härröra från tillägsskatten på bensin och brännolja. Att sålunda under nästa budgetår ökat utrymme beräknats föreligga för tillgodoseende av vägväsendets behov bör enligt utskottets uppfattning hälsas med tillfredsställelse. Av kända skäl ha under senare år kraftiga inskränkningar måst vidtagas på förevarande område, varför utskottet finner angeläget att i fortsättningen alla möjligheter till ett effektivt upprustningsarbete omsorgsfullt tillvaratagas.

I sitt utlåtande nr 9 har utskottet vid behandlingen av Kungl. Maj:ts förslag till investeringsplan för kommunikationsverken m. m. för nästa budgetår bl. a. uttalat, att utskottet för det dåvarande icke var berett att taga ställning till frågan om totalomfattningen av de medel som borde anvisas under de i investeringsplanen berörda väganlagen. Efter närmare prövning av samtliga de med beräkningen av väganlagen för nästa budgetår sammanhängande spörsmålen vill utskottet nu framhålla, att utskottet ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag, att för här ifrågavarande ändamål anvisas anslag å tillhoppa 301,7 miljoner kronor. Enligt vad som kommer att framgå av vad utskottet under respektive punkter anför, kan utskottet alltså icke biträda de motionsvis framförda yrkandena om en ytterligare medelsanvisning utöver nämnda belopp. Utskottet har dock funnit anledning föreslå, att inom ramen för den av Kungl. Maj:t äskade totala anslagssumman viss omfördelning av medlen mellan olika anslag sker. Av skäl som i det följande närmare skola utvecklas har utskottet sålunda ansett, att nyanläggningsanslaget till ödebygdsvägar samt bidragsanslagen till underhåll och byggande av enskilda vägar böra ytterligare förstärkas med tillhoppa 2,5 miljoner kronor och att anslaget till vissa vägbyggnadsarbeten i motsvarande mån nedräknas. Vad sistnämnda anslag beträffar har utskottet under hand erfarit, att de för nästa budgetår äskade medlen knappast väntas komma att vara helt förbrukade vid budgetårets utgång. Med hänsyn härtill lärer icke behöva befaras att, därest icke exceptionella omständigheter inträffa, vilka i varje fall torde påfordra särskild framställning från Kungl. Maj:ts sida om anvisande av tilläggsstatsanslag, de med

anslaget avsedda ändamålen icke skola kunna tillgodoses, även om en mindre jämkning nedåt av det äskade beloppet kommer till stånd.

Vad departementschefen i övrigt anfört rörande beräkningen av väganlagen för nästa budgetår har icke givit utskottet anledning till särskilt uttalande.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t giva tillkänna vad utskottet ovan anfört.

10:o) **Vägunderhållet.** Kungl. Maj:t har (punkt 9, s. 16—20) föreslagit riksdagen att till Vägunderhållet för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 149 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Till förevarande ändamål har för innevarande budgetår anvisats ett belopp av 138 000 000 kronor. Vid utgången av budgetåret 1948/49 förelåg en reservation av 8 700 000 kronor å tidigare anvisade medel.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har hemställt om ett anslag av 155 000 000 kronor för nästa budgetår. Såsom underlag för beräkningen av kostnaderna för budgetåret 1950/51 har tagits utfallet av verksamheten under budgetåret 1948/49, för vilket år vägunderhållskostnaderna utgjort i runt tal 150 000 000 kronor.

Genom att vissa belopp måste hållas reserverade för oförutsedda utgifter och en del vägförvaltningar icke kunnat genomföra den avsedda besparingen under budgetåret 1948/49, blir enligt styrelsen utgiftsramen för det löpande budgetåret över lag mindre än för budgetåret 1948/49 och för vissa vägförvaltningar betydligt mindre. Detta kommer att ha till följd inskränkningar i vägunderhållsverksamheten under innevarande budgetår, vilka i vissa län kunna bli avsevärda. Den eftersträfvade jämnheten i sysselsättningen kommer härigenom att på sina håll äventyras samtidigt som planerade rationaliseringsåtgärder icke kunna genomföras i beräknad omfattning. I sammanhanget framhåller styrelsen, att anslagsminskningar, även om de äro relativt små, försämra möjligheterna att målmedvetet bedriva rationaliseringsarbetet, som i stor utsträckning är planerat på lång sikt.

Med hänsyn till det anförda har styrelsen kommit till den slutsatsen att — med utgångspunkt från 1949 års löne- och prisnivå — under budgetåret 1950/51 för vägunderhållet erfordras ett belopp av 155 miljoner kronor enligt följande sammanställning.

	Milj. kr.
Grusning m. m.	19
Dammbindning	19
Hyvling	13
Väggropp	7
Trummor, diken, slänter, räcken m. m.	17
Broar, bryggor, färjor	7
Belagd vägbana	10

	Milj. kr
Vinterväghållning	23
Materialtillverkning m. m.	25
Speciella förmåner till arbetare, vissa administrationskostnader m. m. ...	11
Katastrofreserv, främst för försvärad vinterväghållning	4
	Summa 155

Styrelsen har därvid utgått ifrån att tillräckliga medel för förstärknings- och förbättringsarbeten beviljas, så att icke, vilket under de senare åren varit fallet, ofrånkomliga förbättrings- eller förstärkningsåtgärder måste belasta vägunderhållsanslaget, enär tillräckliga medel icke funnits på förstärknings- och förbättringsanslaget. Styrelsen har därjämte förutsatt oförändrad prisnivå även i vad avser sådana importvaror, som äro av stor betydelse för vägunderhållets kostnad, såsom oljor, klorkalcium m. m.

Yttranden över väg- och vattenbyggnadsstyrelsens framställning ha avgivits av *arbetsmarknadsstyrelsen*, varjämte *överrevisorerna för väg- och vattenbyggnadsväsendet* i sin för sistförflutna budgetår avgivna berättelse berört vissa med vägunderhållet sammanhängande spörsmål. Arbetsmarknadsstyrelsen har anfört bl. a. följande.

Minskningen av anslaget till vägunderhållet har sålunda medfört ur arbetsmarknadssynpunkt besvärande verkningar, vilka blivit särskilt märkbara eftersom minskningen kommit samtidigt med ett minskat sysselsättningsbehov i skogsbruket. Ur arbetsmarknadssynpunkt är det angeläget, att säsongvariationerna för inom vägväsendet sysselsatta icke bli alltför stora. Om en jämnare sysselsättning icke kan åstadkommas utan anslagshöjning, anser arbetsmarknadsstyrelsen, ur de synpunkter styrelsen har att företräda, att en höjning i förhållande till innevarande budgetår av vägunderhållsanslaget bör ske eller att anslaget till förstärkning och förbättring av vägar gives sådan storlek, att man genom dylika arbeten kan åstadkomma en säsongutjämning.

I övrigt får utskottet beträffande nämnda yttranden hänvisa till propositionen (s. 18 och 19).

Departementschefen anför, att de för innevarande budgetår tillgängliga medlen torde komma att vara helt förbrukade vid budgetårets utgång. Vid avvägningen av vägväsendets utgiftsram för budgetåret 1950/51 hade en ökning av medelsförbrukningen under anslagen till underhållskostnader m. m. från ca 155 miljoner kronor under innevarande budgetår till omkring 159 miljoner kronor befunnits möjlig. Ökningen föll huvudsakligen på de båda vägunderhållsanslagen och på anslaget till trafikräkningar. Under hänvisning härtill har departementschefen tillstyrkt, att förevarande anslag för nästa budgetår höjes till 149 miljoner kronor. Medelsförbrukningen under budgetåret 1950/51 skulle därigenom kunna höjas något över medelsförbrukningsnivån för budgetåren 1948/49 och 1949/50.

Med anledning av vad arbetsmarknadsstyrelsen anfört angående säsongutjämningen för den i vägunderhållet sysselsatta arbetskraften hänvisar departementschefen till den ökade medelstildelning till statliga vägbyggnadsarbeten, som han under följande punkter tillstyrkt och som borde vara

ägnad att i väsentlig mån minska de av arbetsmarknadsstyrelsen omförmälda svårigheterna.

Utskottet. Vid utgången av innevarande budgetår beräknas de för vägunderhållet hittills anvisade medlen vara helt förbrukade. För nästa budgetår har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslagit, att anslaget uppföres med ett från 138 till 155 miljoner kronor förhöjt belopp. Enligt departementschefens uppfattning bör anslagshöjningen stanna vid 149 miljoner kronor. Därigenom skulle dock möjliggöras en viss utvidgning av underhållsverksamheten, som för innevarande budgetår väntas draga en kostnad av 146,7 miljoner kronor.

Såvitt utskottet kan bedöma, föreligga starka skäl för en förstärkning av vägunderhållsanslaget. Till följd av de inskränkningar på förevarande område, vilka måst vidtagas under krigsåren och tiden närmast därefter, har sålunda den löpande skötseln av vägarna kommit att eftersättas i en utsträckning som varit ägnad att ingiva allvarliga betänkligheter. Såsom överrevisorererna för väg- och vattenbyggnadsväsendet framhållit, har läget härutinnan i icke oväsentlig mån förbättrats på sistone, men alltjämt torde ett starkt behov av en intensifiering av underhållsarbetena föreligga. Nödvändigheten av att erforderliga medel finnas tillgängliga för mötande av de svårigheter som kunna uppstå genom mera omfattande tjälskador på vägarna måste i detta sammanhang även beaktas.

Mot bakgrunden av nu anförda omständigheter kan det enligt utskottets uppfattning synas tveksamt, huruvida den av departementschefen för nästa budgetår äskade anslagsförstärkningen är tillräcklig. Då emellertid möjligheter få anses föreligga att motverka följderna av en eventuellt uppkommande försämring av läget genom att, såsom skett under tidigare budgetår, ytterligare medel anvisas å tilläggsstat, har utskottet funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Vägunderhållet* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 149 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

11:o **Projektering av vägar och broar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10, s. 20 och 21), vilket — med hänsyn till storleken av den reservation å anslaget som beräknas föreligga vid innevarande budgetårs utgång — innebär minskad medelsanvisning med 300 000 kronor för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Projektering av vägar och broar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

12:o) **Nyanläggning av bygdevägar.** Kungl. Maj:t har (punkt 11, s. 21—23) föreslagit riksdagen att till Nyanläggning av bygdevägar för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 5 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

De tillgängliga medlen per den 1 juli 1949 å de fyra anslagen till nyanläggning och ombyggnad av bygdevägar, ödebygdevägar och huvudvägar samt den beräknade medelsförbrukningen under budgetåren 1949/50 och 1950/51 ävensom erforderliga anslag för sistnämnda budgetår under vart och ett av anslagen uppgå enligt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen till följande belopp i miljoner kronor.

	Disponibla medel 1/7 1949	Medels- förbrukning 1949/50	Reservation 30% 1950	Medels- förbrukning 1950/51	Anslag 1950/51
Nyanläggning av bygdevägar	10,7	8,2	2,5	7,5	5,0
Nyanläggning av ödebygdevägar	3,7	3,7	—	3,0	3,0
Byggande av huvudvägar	22,5	11,2	11,3	10,5	0,1
Ombyggnad av bygde- och ödebygdevägar	12,6	11,4	1,2	9,2	8,0
Summa miljoner kronor	49,5	34,5	15,0	30,2	16,1

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har sålunda för nästa budgetår hemställt om ett anslag av 5 000 000 kronor till nyanläggning av bygdevägar. Styrelsen har i sammanhanget anfört följande.

De nu gällande femårsplanerna för byggande av huvudvägar omfatta perioden 1944—1948 och skola sålunda förnyas från och med år 1949. Fyraårsplanerna för ombyggnad samt nyanläggning av bygdevägar och ödebygdevägar omfatta perioden 1946—1949. Dessa planer skulle ha förnyats vid årsskiftet 1947/48 men Kungl. Maj:t har — i regleringsbrevet för budgetåret 1948/49 — medgivit att förnyelsen av dessa planer finge uppskjutas till ingången av år 1949. På grund av den starkt begränsade byggnadsverksamheten under en följd av år ha flerårsplanerna i allmänhet icke kunnat genomföras. Då man f. n. icke kan överblicka vare sig medelsanvisningar eller omfattningen av byggnadstillstånd under de närmaste åren, anser styrelsen att det f. n. icke finnes tillräckliga skäl att nu upprätta nya flerårsplaner. Förnyelsen bör enligt styrelsens mening anstå till dess det allmänna läget blivit sådant, att en viss stabilisering inträtt beträffande såväl medelsanvisning som arbetskrafttillgång för vägväsendet. Det torde sålunda tills vidare vara tillfyllest med att jämkningar i planerna företagas i den omfattning, som kan anses erforderlig. I de fall samtliga i flerårsplan ingående vägföretag redan blivit utförda synes injämkning av nya företag i planen kunna ske efterhand som medel bli tillgängliga.

Arbetsmarknadsstyrelsen har avgivit yttrande i anledning av väg- och vattenbyggnadsstyrelsens framställning (s. 22).

Departementschefen har anfört följande.

Av vissa uppgifter, som väg- och vattenbyggnadsstyrelsen lämnat i annat sammanhang, framgår att den av styrelsen till sammanlagt 34,5 miljoner kronor

beräknade medelsförbrukningen för budgetåret 1949/50 å de fyra anslagen till nyanläggning och ombyggnad av vägar till alldeles övervägande delen hänföra sig till arbeten, för vilka byggnadstillstånd beviljats redan 1949 eller tidigare och vilka till följd av bl. a. det förändrade arbetsmarknadsläget i skogsbygderna nu kunna forceras. Även en ganska stor del av den medelsförbrukning om ca 30 miljoner kronor, som styrelsen beräknat för budgetåret 1950/51, avser arbeten med redan beviljade tillstånd. Den totala investeringsvolymen för anslagsgruppen blir dock givetvis beroende av arbetsmarknads- och materialförsörjningslägets fortsatta utveckling. En viss ökning av det statliga vägväsendets tillståndskvot har medgivits för år 1950, och det förefaller därjämte möjligt, att arbetsmarknadsläget kommer att ge anledning att, liksom under år 1949, också i fortsättningen igångsätta en del vägbyggnadsarbeten med byggnadstillstånd vid sidan av tillståndskvoten.

Även om jag vid upprättandet av den tidigare omfördälda investeringsplanen för kommunikationsdepartementets ämbetsområde försiktigtvis utgått från något lägre medelsförbrukningssiffror för här ifrågavarande anslag än de av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen angivna, anser jag mig likväl icke böra ifrågasätta någon reell minskning av de anslagsbelopp, som styrelsen begärt för ändamålet. Skäl synas mig nämligen tala för att dessa anslag böra tillmätas med en viss marginal för oförutsedda utvidgningar av byggnadsverksamheten. Jag tillstyrker alltså, att anslagen till Nyanläggning av bygdevägar, Nyanläggning av ödebygdsvägar samt Ombyggnad av bygdevägar och ödebygdsvägar i enlighet med styrelsens förslag uppföras med resp. 5 000 000, 3 000 000 och 8 000 000 kronor. För anslaget till Byggnad av huvudvägar har styrelsen med hänsyn till storleken av förefintliga reservationsmedel å anslaget äskat allenast ett formellt belopp av 100 000 kronor. Detta synes dock lämpligen böra begränsas till 100 kronor.

På av styrelsen anförda skäl bör — om riksdagen icke uttalar erinran däremot — förnyelse av femårsplanerna för byggnad av huvudvägar få uppskjutas tills vidare.

I detta sammanhang torde få anmälas

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Pålsson m. fl.* (I: 24) och den andra inom andra kammaren av herr *Hedlund* i Östersund *m. fl.* (II: 26), i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta att till nyanläggning av ödebygdsvägar för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 4 500 000 kronor,

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Werner m. fl.* (I: 295) och den andra inom andra kammaren av herr *Hedlund* i Rådöms *m. fl.* (II: 362), i vilka hemställts, att riksdagen måtte dels besluta att till nyanläggning av ödebygdsvägar för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 8 000 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen och dels uttala, att behovet av bygde- och ödebygdsvägar bör fyllas genom nyanläggningar under en period av högst 10 år framåt.

Beträffande de skäl motionärerna anført till stöd för sina yrkanden får utskottet hänvisa till motionerna I: 24 och I: 295.

Utskottet. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har föreslagit, att de egentliga vägbyggnadsanslagen, nämligen nyanläggningsanslagen för bygdevägar och ödebygdsvägar samt anslagen för byggnad av huvudvägar och för ombyggnad av bygdevägar och ödebygdsvägar, för nästa budgetår anvisas med sam-

manlagt 16,1 miljoner kronor, vilket med hänsyn till de reservationsmedel som väntas föreligga vid utgången av innevarande budgetår skulle möjliggöra totala investeringsutgifter under denna anslagsgrupp å 30,2 miljoner kronor. Under framhållande av att investeringsverksamhetens omfattning måste bliva beroende av arbetsmarknads- och materialförsörjningslägets fortsatta utveckling, har departementschefen ansett sig i sina beräkningar böra utgå från något lägre medelförbrukningssiffror för här ifrågasvarande anslag än de av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen angivna utan att dock ifrågasätta någon reell minskning av de äskade anslagsbeloppen. Departementschefen har sålunda tillstyrkt, att anslagen till nyanläggning av bygdevägar, nyanläggning av ödebygdsvägar samt ombyggnad av bygdevägar och ödebygdsvägar uppföras med respektive 5, 3 och 8 miljoner kronor. Beträffande anslaget till byggande av huvudvägar, som av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen äskats med ett formellt belopp av 100 000 kronor, har departementschefen ansett, att medelsanvisningen lämpligen bör begränsas till 100 kronor.

I de båda likalydande motionerna I: 24 och II: 26 har framställts yrkande om en höjning av nyanläggningsanslaget för ödebygdsvägar till 4,5 miljoner kronor. Vidare har i de likalydande motionerna I: 295 och II: 362 hemställts, att riksdagen måtte dels för sist berörda ändamål anvisa ett reservationsanslag av 8 miljoner kronor och dels uttala, att behovet av bygde- och ödebygdsvägar bör fyllas genom nyanläggningar under en period av högst 10 år framåt.

Utskottet har under punkten 9:o) tillstyrkt Kungl. Maj:ts förslag att väganslagen för nästa budgetår anvisas med ett sammanlagt belopp av i runt tal 301,7 miljoner kronor. Samtidigt har emellertid utskottet förordat, att inom denna ram en viss omfördelning av de för olika ändamål äskade anslagsbeloppen sker. I enlighet härmed skulle anslaget till vissa vägbyggnadsarbeten nedräknas med 2,5 miljoner kronor och vissa andra anslag, däribland nyanläggningsanslaget för ödebygdsvägar, uppräknas i motsvarande mån. Vad sistnämnda anslag närmast angår får utskottet erinra om att de för innevarande budgetår tillgängliga medlen uppgå till 3,7 miljoner kronor, vilka väntas vara helt förbrukade vid budgetårets utgång. Det för nästa budgetår äskade beloppet av 3 miljoner kronor skulle sålunda icke möjliggöra investeringsutgifter av ens denna i och för sig blygsamma omfattning och får under alla omständigheter anses väl knappt tillmätt med hänsyn till föreliggande behov av förbättring av kommunikationsförhållandena för de landsdelar som allttjämt sakna vägförbindelser. Enligt vad utskottet under hand erfarit ha redan tendenser förmärkts till en minskning av omslutningen av de arbeten som äro avsedda att utföras genom anlåtande av förenämnda anslag.

Av nu anförda skäl bör enligt utskottets mening anslaget till nyanläggning av ödebygdsvägar för nästa budgetår anvisas med ett till 4 miljoner kronor förhöjt belopp. Utskottet gör under nästa punkt hemställa härom. Därav följer att utskottet icke kan tillstyrka de motionsvis framförda yrkandena om ytterligare anslagsförhöjning. Ej heller finner sig utskottet med hänsyn till arbetsmarknadsläget kunna biträda förslaget om att den period, under vilken behovet

av bygde- och ödebygdevägar avses skola tillgodoses genom nyanläggningar, fixeras på i motionerna I: 295 och II: 362 angivet sätt. I detta sammanhang får utskottet erinra om att väg- och vattenbyggnadsstyrelsen ansett sig böra förorda, att förnyelsen av såväl femårsplanerna för byggande av huvudvägar som fyraårsplanerna för ombyggnad samt nyanläggning av bygdevägar och ödebygdevägar får anstå, till dess det allmänna läget blivit sådant att en viss stabilisering inträtt i fråga om medelsanvisning och arbetskrafttillgång för vägväsendet. Vad styrelsen härutinnan anfört har icke givit utskottet anledning till erinran.

Kungl. Maj:ts förslag beträffande övriga hithörande vägbyggnadsanslag tillstyrkes av utskottet.

Under förevarande punkt hemställer utskottet,

I. att riksdagen må till *Nyanläggning av bygdevägar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 5 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen;

II. att motionerna I: 295 och II: 362, i vad de avse förslag om viss fixering av den period under vilken behovet av bygde- och ödebygdevägar skall tillgodoses genom nyanläggningar, icke må av riksdagen bifallas.

13:o) **Nyanläggning av ödebygdevägar.** Kungl. Maj:t har (punkt 12, s. 23 och 24) föreslagit riksdagen att till Nyanläggning av ödebygdevägar för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 3 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Till förevarande ändamål har ett allenast formellt belopp av 100 kronor uppförts å gällande riksstat. Vid utgången av budgetåret 1948/49 förelåg emellertid en reservation å 3 700 000 kronor å tidigare anvisade medel.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har hemställt om ett anslag till förevarande ändamål å 3 000 000 kronor för nästa budgetår, vilket förslag *departementschefen* tillstyrkt.

I de likalydande motionerna I: 24 och II: 26 samt I: 295 och II: 362 har yrkats, att ifrågakvarande anslag skall uppföras med 4,5 respektive 8 miljoner kronor (jfr föregående punkt).

Utskottet. Under hänvisning till vad ovan under punkten 12:o) anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må — i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 24 och II: 26 samt I: 295 och II: 362, sistnämnda motioner i vad de avse förevarande anslagsbelopp — till *Nyanläggning av ödebygdevägar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 4 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

14:o) **Byggande av huvudvägar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13, s. 24) hemställer utskottet, att riksdagen må till *Byggande av huvudvägar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

15:o) **Ombyggnad av bygdevägar och ödebygdsvägar.** Kungl. Maj:t har (punkt 14, s. 24) föreslagit riksdagen att till Ombyggnad av bygdevägar och ödebygdsvägar för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 8 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Anslaget är å gällande riksstat uppfört med 3 000 000 kronor. Dessutom förelåg vid utgången av budgetåret 1948/49 en reservation å 9 600 000 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har hemställt om ett anslag av 8 000 000 kronor för nästa budgetår till förevarande ändamål, vilket förslag *departementschefen* tillstyrkt.

Utskottet. Under hänvisning till vad ovan under punkten 12:o) anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Ombyggnad av bygdevägar och ödebygdsvägar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 8 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

16:o) **Vissa vägbyggnadsarbeten.** Kungl. Maj:t har (punkt 15, s. 24 och 25) föreslagit riksdagen att till Vissa vägbyggnadsarbeten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 15 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

I anledning av därom i Kungl. Maj:ts proposition 1944: 80 framlagt förslag anvisade riksdagen å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1943/44 ett reservationsanslag av 15 000 000 kronor till Vissa vägbyggnadsarbeten. Ändamålet med anslaget var närmast att genom igångsättande av mindre vägbyggnadsföretag i väg- och vattenbyggnadsstyrelsens regi motverka den å spridda orter fördelade arbetslöshet av mindre omfattning, som i dåvarande läge uppstått eller befarades kunna uppkomma. Av anslaget återstodo vid utgången av budgetåret 1948/49 ca 9 miljoner kronor. Med stöd delvis av vissa i 1949 års statsverksproposition gjorda och av riksdagen godkända principuttalanden om anslagets användning har detsamma under innevarande budgetår tagits i anspråk för en hel del vägbyggnadsarbeten — förstärknings- och förbättringsarbeten samt även större vägbyggnadsföretag — i syfte dels att avhjälpa vissa säsongmässiga sysselsättningssvårigheter med avseende på vägväsendets arbetarpersonal och dels att bereda sysselsättning åt friställd arbetskraft inom skogsbruket. Anslaget väntas på grund härav bli helt förbrukat eller i varje fall helt disponerat under innevarande budgetår.

Med bifall till Kungl. Maj:ts i propositionen 1950:2 därom framlagda förslag har riksdagen å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1949/50 anvisat ett reservationsanslag av 5 000 000 kronor till förevarande ändamål.

I sitt utlåtande den 18 oktober 1949 över väg- och vattenbyggnadsstyrelsens anslagsäskanden rörande vägväsendet har *arbetsmarknadsstyrelsen* föreslagit, att å riksstaten för budgetåret 1950/51 måtte anvisas ett anslag av 15 000 000 kronor till förevarande ändamål för att återställa den arbetsmarknadsberedskap av en synnerligen smidig och för sitt ändamål lämplig form, som åstadkommits genom detta anslag.

På av arbetsmarknadsstyrelsen anförda skäl har *departementschefen* förordat, att ett anslag för ändamålet anvisas å riksstaten för nästa budgetår. Med hänsyn till ovissheten om vilka anspråk på sysselsättning av arbetskraft inom vägväsendet, som kunna föranledas av den fortsatta utvecklingen på arbetsmarknaden, har departementschefen icke ansett sig böra ifrågasätta någon minskning av det belopp av 15 000 000 kronor, som arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit.

Eftersom ifrågavarande anslagsbelopp är avsett att användas för väg-arbeten av i stort sett samma slag och samma angelägenhetsgrad som de, vilka utföras med anlitande av de ordinarie väganslagen, bör detsamma enligt departementschefen avräknas mot automobilskattemedlen.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Sten m. fl.* (I: 83) och den andra inom andra kammaren av herr *von Seth m. fl.* (II: 102), i vilka hemställts, att riksdagen måtte uttala sig för att anslagen under sjätte huvudtiteln till vissa vägbyggnadsarbeten och förstärkning och förbättring av vägar även måtte komma till användning för utförande av brobyggnadsarbeten, där så kan anses lämpligt.

Beträffande de skäl motionärerna anført till stöd för sitt yrkande får utskottet hänvisa till motionen II: 102.

Utskottet. Av i det föregående under punkten 9:o) anförda skäl anser sig utskottet böra tillstyrka, att förevarande anslag för nästa budgetår anvisas med ett belopp av 12,5 miljoner kronor.

I de båda likalydande motionerna I: 83 och II: 102 har föreslagits, att riksdagen måtte uttala sig för att anslagen till vissa vägbyggnadsarbeten samt till förstärkning och förbättring av vägar även måtte komma till användning för utförande av brobyggnadsarbeten, där så kan anses lämpligt.

Beträffande förstnämnda anslag får utskottet framhålla, att enligt gällande bestämmelser möjligheter redan nu få anses föreligga att disponera anslaget jämväl för de av motionärerna angivna ändamålen. Någon ändring på denna punkt torde icke vara ifrågasatt av Kungl. Maj:t. Utskottet finner det också lämpligt att, i den mån så visar sig erforderligt för tillgodoseende av det med anslaget avsedda syftet, brobyggnadsarbeten i förekommande fall komma till utförande genom ianspråktagande av här ifrågavarande medel. Däremot synes det utskottet tveksamt, huruvida användningsområdet för förstärknings-

och förbättringsanslaget bör med hänsyn till andra aktuella behov ytterligare vidgas. I detta sammanhang torde dock böra erinras om att anslaget redan nu disponeras för att provisoriskt förstärka mindre broar och för att ersätta broar med vägtrummor. Utskottet förutsätter, att så i lämplig omfattning även i fortsättningen kommer att ske.

Under återopande av det anförda får utskottet hemställa,

I. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag, till *Vissa vägbyggnadsarbeten* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 12 500 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen;

II. att motionerna I: 83 och II: 102 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

17:o) **Förstärkning och förbättring av vägar.** Kungl. Maj:t har (punkt 16, s. 26 och 27) föreslagit riksdagen att till Förstärkning och förbättring av vägar för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 37 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Till förevarande ändamål har för innevarande budgetår anvisats ett anslag av 11 600 000 kronor. Dessutom förelåg vid utgången av budgetåret 1948/49 en reservation å 2 300 000 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har för nästa budgetår hemställt om ett anslag av 46 000 000 kronor. Beträffande den närmare motiveringen för styrelsens förslag torde få hänvisas till propositionen (s. 26 och 27).

Överrevisorerna för väg- och vattenbyggnadsväsendet ha, under hänvisning bl. a. till de svårartade tjälskador som uppkommo på vägnätet i Västernorrlands län våren 1949, ansett sig böra livligt förorda en väsentlig ökning av anslaget till Förstärkning och förbättring av vägar.

Departementschefen har anfört följande.

I den upprättade investeringsplanen för kommunikationsdepartementets ämbetsområde har utrymme befunnits föreligga för en ökning av investeringsvolymen för förstärkning och förbättring av vägar under budgetåret 1950/51 till 37 miljoner kronor.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Förstärkning och förbättring av vägar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 37 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

18:o) **Vägbeläggningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 17, s. 27 och 28), som innebär ökad medelsanvisning för nästa budgetår med 5 000 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vägbeläggningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 20 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

19:o) **Bidrag till städer och samhällen för tillhandahållande av mark m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 18, s. 28 och 29), som innebär oförändrad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet, att riksdagen må till *Bidrag till städer och samhällen för tillhandahållande av mark m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

20:o) **Bidrag till underhåll av vägar och gator.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19, s. 29), som innebär anslagshöjning för nästa budgetår med 200 000 kronor på grund av beslutade inkorporeringar och normal utbyggnad inom städernas och samhällenas områden med därav följande ökning av det statsbidragsberättigade väg- och gatunätet, hemställer utskottet, att riksdagen må till *Bidrag till underhåll av vägar och gator* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 15 400 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

21:o) **Bidrag till byggande av vägar och gator.** Kungl. Maj:t har (punkt 20, s. 30—32) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till byggande av vägar och gator* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Till förevarande ändamål har ett allenast formellt belopp av 100 kronor anvisats för innevarande budgetår. Den 1 juli 1949 förelåg däremot en reservation av 20 600 000 kronor å tidigare anvisade medel.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har hemställt om ett anslag av 12 000 000 kronor för nästa budgetår. Beträffande den närmare motiveringen för styrelsens förslag torde få hänvisas till propositionen (sid. 30 och 31).

Arbetsmarknadsstyrelsen har anfört, att ur arbetsmarknadssynpunkt inga erinringar kunna göras mot de av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen förutsatta investeringarna under år 1950, som ligga till grund för anslagsäskandet.

Departementschefen har anfört följande.

I enlighet med de allmänna riktlinjer för beräkningen av bidragsanslagen till väginvesteringar, som angivits i den inledande översikten över väganlagen, bör förevarande anslag för budgetåret 1950/51 beräknas med utgångspunkt från att bidragsmedel för byggnadsverksamheten under vart och ett av kalenderåren 1950 och 1951 skola stå till förfogande i en omfattning som ungefärligen motsvarar det på 1949 års realinvesteringar belöpande statsbidraget. Därjämte förutsattes att vägbeläggningsanslaget i fortsättningen icke toges i anspråk för bidrag till kommunala arbeten.

Några fullt säkra uppgifter om investeringsvolymens storlek under 1949 föreligga icke. Den bokföringsmässiga anslagsbelastningen ger i detta hänseende ej någon ledning, eftersom bidragsutbetalningarna ofta ske ganska lång tid efter det arbetena blivit utförda. En viss försiktighet synes därför påkallad vid användningen av det föreliggande siffermaterialet såsom grund för anslagsberäkningen.

Med ledning av de uppgifter väg- och vattenbyggnadsstyrelsen lämnat i sina petita synas statsbidragskostnaderna för 1949 års investeringar i det kommunala väg- och gatunätet till den del de hänföra sig till fördelnings-

planerna kunna beräknas till ca 6,5 miljoner kronor. Härtill komma bidragskostnaderna för vissa förarbeten för vägbeläggningar m. m., överslagsvis uppskattade till omkring 1 miljon kronor. Slutligen skola här också inberäknas de bidragskostnader om sammanlagt ungefär 2 miljoner kronor, som under 1949 bestritts från anslaget till Vägbeläggningar. Den sammanlagda bidragskostnaden för 1949 skulle alltså uppgå till 9 å 10 miljoner kronor.

Med denna utgångspunkt bör bidragstilldelningen för 1950 och 1951 beräknas till sammanlagt ca 19 miljoner kronor. Härifrån skall vid anslagsberäkningen dragas den odisponerade behållning å anslaget av ca 8,2 miljoner kronor, som enligt vad väg- och vattenbyggnadsstyrelsen uppgivit väntas föreligga vid ingången av 1950. I enlighet härmed uppföres anslaget med ett till 10 miljoner kronor avrundat belopp.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Bidrag till byggande av vägar och gator* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

22:o) **Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 21, s. 32 och 33) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 6 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Till förevarande ändamål har för innevarande budgetår anvisats ett anslag av 4 600 000 kronor. Vid utgången av budgetåret 1948/49 förelåg dessutom en reservation av 2 300 000 kronor.

Beträffande de utredningsuppdrag rörande den enskilda väghållningen, som genom Kungl. Maj:ts beslut den 11 maj 1945 och den 10 maj 1946 lämnats väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och skogsstyrelsen, meddelar Kungl. Maj:t, att den utredningsman, som tillkallats för att biträda styrelserna med ifrågavarande uppdrag, framlagt ett preliminärt förslag rörande stödet åt den enskilda väghållningen, vilket förslag för närvarande är föremål för övervägande inom styrelserna. De upplysningar Kungl. Maj:t inhämtat om ärendets fortsatta behandling ha synts giva vid handen att proposition i ämnet icke kommer att kunna föreläggas 1950 års riksdag.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har för nästa budgetår hemställt om ett anslag av 6 000 000 kronor till förevarande ändamål. Styrelsen har härvid utgått från följande beräkningsgrunder.

Den bokföringsmässiga behållningen å anslaget per den 30 juni 1949 uppgick till i runt tal 2,3 miljoner kronor, varav cirka 0,2 miljon kronor utgjorde hos Kungl. Maj:t förefintlig reservation. Enligt från länsstyrelserna inhämtade uppgifter erfordras för underhållsbidrag till 1940—1949 års vägar i runt tal 5,2 miljoner kronor. Vidare ineliggas hos länsstyrelserna ansökningar för närmare 1 300 nya vägar, vilka beräknas kunna komma i fråga för bidrag (1950 års vägar). För bestridande av underhållsbidrag inklusive bidrag till iståndsättning för dessa vägar beräknas enligt länsstyrelserna ett belopp

av 1,8 miljoner kronor vara erforderligt. Enligt länsstyrelsernas uppgifter skulle sålunda medelsbehovet kunna uppskattas till (5,2 + 1,8) 7,0 miljoner kronor.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har emellertid med hänsyn till de besparingar, som erfarenhetsmässigt visat sig kunna uppstå å anslaget, räknat med ett till 6,0 miljoner kronor reducerat medelsbehov. Styrelsen har härvid icke tagit hänsyn till de ändrade bidragsbestämmelser, vilka kunna föränlidas av resultatet av pågående utredning rörande samordning av gällande bidragsbestämmelser m. m.

Departementschefen har icke funnit anledning till erinran mot styrelsens anslagsberäkning.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Gränebo m. fl.* (I: 208) och den andra inom andra kammaren av herr *Hedlund i Rådomb. fl.* (II: 272), i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta, att bidrag för iståndsättningsarbetena i deras helhet på enskild väg i samband med att vägen tilldelas underhållsbidrag för första gången skall utgå enligt samma grunder som nu gälla för erhållande av bidrag för iståndsättning av broar och färjor och ombyggnad av trummor å vägen och att medel härför tas i anspråk från anslaget till bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m.;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Niklasson m. fl.* (I: 294) och den andra inom andra kammaren av herr *Rubbestad m. fl.* (II: 364), i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning syftande till sådan ändring av bestämmelserna om bidrag till enskilda utfartsvägar, att möjlighet beredes även en ensam väghållare att komma i åtnjutande av statsbidrag för iordningställande och underhåll av enskild utfartsväg;

dels en inom andra kammaren av herr *Andersson i Ryggestad m. fl.* väckt motion (II: 52), däri hemställts, att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t ville uppdraga åt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och skogsstyrelsen att styrelserna vid sina överväganden angående förslag till åtgärder rörande den enskilda väghållningen jämväl måtte till prövning upptaga frågan angående ändring av bestämmelserna om statsbidrag till underhåll av enskilda vägar, så till vida att statsbidrag till underhåll av enskilda vägar måtte utgå även om underhållet är övertaget av kommun;

dels en inom andra kammaren av herr *Hansson i Skediga m. fl.* väckt motion (II: 191), däri hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning angående statens övertagande av underhåll och byggande av enskilda vägar på landsbygden efter de riktlinjer som i motionen angivits;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Gränebo m. fl.* (I: 210) och den andra inom andra kammaren av herr

Hedlund i Rådomb. fl. (II: 271), i vilka hemställdes, att riksdagen måtte till bidrag till underhåll av enskilda vägar anvisa ett reservationsanslag av 7 000 000 kronor;

dels ock en inom andra kammaren av herr Sandberg m. fl. väckt motion (II: 104), däri hemställdes, att riksdagen måtte besluta, att statsbidrag till underhåll av enskild väg må utgå med 75 procent av den kostnad, vartill underhållet av vägen skäligen må uppskattas, att i undantagsfall, där väghållningen kan anses vara i särskilt hög grad betungande, det årliga bidraget må bestämmas till 90 procent och att, då underhållsbidrag första gången beviljas, bidrag kan medgivas för iståndsättning av bro eller färja eller ombyggnad av trumma å vägen m. m. med högst 75 procent av den beräknade kostnaden samt att till bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m. för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 7 500 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden får utskottet hänvisa till motionerna I: 208, II: 364, II: 52, II: 191, I: 210 och II: 104.

Utskottet. Enligt av länsstyrelserna lämnade uppgifter skulle medelsbehovet i fråga om underhållsbidrag till enskilda vägar för nästa budgetår kunna uppskattas till 7 miljoner kronor. Med hänsyn till de besparingar som kunna komma att uppstå på anslaget har emellertid väg- och vattenbyggnadsstyrelsen ansett, att medelsanvisningen bör begränsas till 6 miljoner kronor. Departementschefen har anslutit sig till denna ståndpunkt.

I vissa motioner ha framlagts förslag om ytterligare förstärkning av förevarande anslag. Sålunda har hemställdes, att anslaget måtte anvisas med 7 miljoner kronor (de likalydande motionerna I: 210 och II: 271) respektive med 7,5 miljoner kronor (motionen II: 104). Såsom utskottet ovan under punkten 9:o framhållit, är jämväl utskottet av den uppfattningen, att här ifrågavarande anslag bör något höjas utöver det av Kungl. Maj:t äskade beloppet. Utskottet har därvid särskilt beaktat den inverkan som de stegrade underhållskostnaderna kunna komma att få på frågan om statsbidragsmedlens storlek. I avvaktn på närmare erfarenhet härutinnan har emellertid utskottet ansett, att anslagsförstärkningen i nuvarande läge bör begränsas till 500 000 kronor.

I nyssnämnda motion II: 104 har jämväl ifrågasatts viss höjning av de procentsatser som enligt gällande bestämmelser skola tillämpas vid beviljandet av underhållsbidrag m. m. Vidare ha i detta sammanhang föreslagits sådana författningsändringar som skulle möjliggöra, att statsbidrag utginge för samtliga erforderliga iståndsättningsarbeten å enskild väg (de likalydande motionerna I: 208 och II: 272), varjämte framställdes vissa yrkanden beträffande frågan om ensam väghållares rätt att erhålla statsbidrag (de likalydande motionerna I: 294 och II: 364) respektive frågan om kommuns möjligheter att övertaga väghållningen utan minskning av eljest utgående statsbidrag (motionen II: 52). Vad motionärerna härutinnan anfört är enligt utskottets uppfattning värt beaktande. Utskottet vill emellertid erinra om att samtliga de av motionärerna aktualiserade spörsmålen upptagits till behandling vid den

av departementschefen berörda utredningen, vars resultat f. n. är föremål för prövning inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och skogsstyrelsen. Vid sådant förhållande anser sig utskottet sakna anledning att tillstyrka motionerna. Utskottet vill dock understryka angelägenheten av att det åt nyssnämnda båda styrelser lämnade utredningsuppdraget fullföljes med största skyndsamhet, så att därav föranledda förslag snarast kunna föreläggas riksdagen.

Vad slutligen beträffar det i motionen II: 191 framställda yrkandet om utredning angående statens övertagande av underhåll och byggande av enskilda vägar på landsbygden får utskottet inledningsvis erinra om att denna fråga behandlats av såväl 1948 som 1949 års riksdagar, vilka båda avslagit de i ämnet väckta motionerna. Hänsyn torde därvid särskilt ha tagits till de svåröverskådliga konsekvenser av ekonomisk och organisatorisk natur som ett dylikt övertagande skulle medföra. Utskottet kan icke finna, att sedan dess några nya omständigheter tillkommit som skulle motivera ett ändrat ställningstagande och får sålunda avstyrka motionen. Det synes i detta sammanhang jämväl böra framhållas, att genom den omarbetning av gällande statsbidragsbestämmelser som är att emotse förutsättningar torde skapas för en ytterligare lättnad i de enskilda väghållarnas tunga.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

I. att riksdagen må — i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 210 och II: 271 samt II: 104, sistnämnda motion i vad avser förevarande anslagsbelopp — till *Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 6 500 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen;

II. att motionerna I: 208 och II: 272, I: 294 och II: 364 samt II: 52 och II: 104, sistnämnda motion i vad avser förslag till ändring av gällande statsbidragsbestämmelser, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

III. att motionen II: 191 icke må bifallas av riksdagen.

23:o) **Bidrag till byggande av enskilda vägar.** Kungl. Maj:t har (punkt 22, s. 33—35) föreslagit riksdagen att till Bidrag till byggande av enskilda vägar för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 3 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Gränebo m. fl.* (I: 209) och den andra inom andra kammaren av herr *Hedlund* i Rådomb. fl. (II: 273), i vilka hemställts, att riksdagen måtte till byggande av enskilda vägar för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 6 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen,

dels ock en inom andra kammaren av herr *Jacobson* i Vilhelmina m. fl. väckt motion (II: 137), däri hemställts, att riksdagen måtte vid behandlingen

av Kungl. Maj:ts förslag rörande bidrag till byggande av enskilda vägar höja det föreslagna reservationsanslaget med 500 000 kronor till 3 500 000 kronor för att såmedelst bättre tillgodose anslagsbehovet i de båda nordligaste länen.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden får utskottet hänvisa till motionerna I: 209 och II: 137.

Förevarande anslag är å gällande riksstat uppfört med 1 500 000 kronor. Vid utgången av budgetåret 1948/49 förelåg dessutom en reservation av 9 000 000 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har hemställt om ett anslag av 3 000 000 kronor för nästa budgetår. Styrelsen har härvid framhållit att medelsbehovet för budgetåret 1950/51 är beroende av utvecklingen på arbetsmarknaden. Vid sina anslagsberäkningar har styrelsen också utgått från att byggnadstillstånd i större omfattning än hittills skola kunna meddelas under åren 1950 och 1951.

Arbetsmarknadsstyrelsen har i fråga om byggandet av enskilda vägar framhållit, att styrelsen — i syfte att motverka arbetslöshet till följd av nedgång i sysselsättningsbehovet i skogsbruket — särskilt under hösten 1949 meddelat byggnadstillstånd till enskilda vägar för tillhopa ca 1,2 miljoner kronor utöver byggnadstillståndskvoten. Sammanlagt har under år 1949 av liknande skäl meddelats byggnadstillstånd till enskilda vägar för 2,1 miljoner kronor utöver den för dylika arbeten gällande kvoten 3,0 miljoner kronor. Till samtliga dessa företag har statsbidrag funnits reserverat hos länsstyrelserna. Enligt vad arbetsmarknadsstyrelsen inhämtat beräknas större delen av det anslag å 3,0 miljoner kronor, som väg- och vattenbyggnadsstyrelsen äskat till bidrag till byggande av enskilda vägar, komma att tagas i anspråk för fortsättningsbidrag eller slutbidrag till vägföretag, som påbörjats. Uppskattningsvis skulle ca 1,2 miljoner kronor kunna disponeras för nya företag. Arbetsmarknadsstyrelsen har ansett det önskvärdt att möjligheter finnas att igångsätta enskilda vägföretag vid en sådan arbetsmarknadssituation som den nu rådande och har därför tillstyrkt väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag.

Departementschefen har anfört följande.

Investeringarna i enskilda vägbyggnadsföretag med statsbidrag beräknas för kalenderåren 1947—1949 ha uppgått till genomsnittligt 6 miljoner kronor per år, motsvarande en årlig statsbidragskostnad av omkring 3,6 miljoner kronor. Nettoutgifterna å anslaget för budgetåren 1946/47—1948/49 ha emellertid begränsat sig till resp. 1,8, 2,6 och 3,4 miljoner kronor. Detta tyder på att det förekommer en viss eftersläpning i bidragsutbetalningen för utförda arbeten. Någon mera exakt siffra för storleken av denna eftersläpning har icke stått att erhålla. En överslagsberäkning synes emellertid ge vid handen, att den vid utgången av budgetåret 1948/49 redovisade behållningen å anslaget av 9,0 miljoner kronor sannolikt till minst 1,5 miljoner kronor motsvarar statsbidrag å redan gjorda investeringar. Av reservationen skulle alltså återstå högst 7,5 miljoner kronor för finansiering av ytterligare arbeten.

Den period, för vilken bidragsmedel nu skall beräknas, avser tiden fram

till den 1 januari 1952. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har för denna period räknat med ett behov av nya anslagsmedel om 3 miljoner kronor. Inklusive det nyss nämnda reservationsbeloppet av 7,5 miljoner kronor skulle härvid för investeringar under tiden $\frac{1}{7}$ 1949— $\frac{31}{12}$ 1951 stå till förfogande ett sammanlagt bidragsbelopp av ca 10,5 miljoner kronor, motsvarande en investering av totalt 17,5 miljoner kronor eller genomsnittligt för år räknat $\left(\frac{17,5}{2,5}\right)$ 7 miljoner kronor. De statsbidrag, som beviljas för 1951, torde emellertid endast delvis komma att resultera i investeringar under detta år. Med hänsyn å ena sidan till denna omständighet och å andra sidan till vad arbetsmarknadsstyrelsen anfört om de arbetsmarknadsmässiga förutsättningarna för utförande av enskilda vägföretag anser jag mig böra i enlighet med väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag tillstyrka, att anslaget för budgetåret 1950/51 uppföres med 3 000 000 kronor.

Utskottet. I enlighet med väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag har Kungl. Maj:t hemställt, att förevarande anslag för nästa budgetår anvisas med 3 miljoner kronor. Häremot ha erinringar framställts i vissa motioner. Sålunda har i de båda likalydande motionerna I: 209 och II: 273 yrkats på en höjning av anslaget till 6 miljoner kronor, medan i motionen II: 137 föreslagits en medelsanvisning av 3,5 miljoner kronor.

Enligt vad utskottet under hand erfarit, ha förhållandena på förevarande område undergått viss förändring sedan tidpunkten för avlämnandet av väg- och vattenbyggnadsstyrelsens petita. Sålunda har bland annat generellt byggnadstillstånd medgivits för byggande av enskilda utfartsvägar, till vilka statsbidrag lämnas. Vidare må nämnas, att enligt av styrelsen lämnade uppgifter numera ett ytterligare bidragsbehov på i runt tal 1 miljon kronor väntas uppkomma i fråga om vägföretag för vilka bidrag redan beviljats. Anledningen härtill är dels att vissa tidigare icke förutsedda kostnadsökningar inträffat, dels att förhöjt statsbidrag ansetts böra utgå i större omfattning än man haft anledning räkna med, dels ock att en del brobyggnadsföretag måst forceras. För täckande av detta medelsbehov finnas hos Kungl. Maj:t reserverade bidragsmedel till ett belopp av 300 000 kronor. Återstoden, eller 700 000 kronor, får sålunda balanseras över till nästa budgetår. De på detta budgetår belöpande särskilda kostnadsökningarna kunna uppskattas till 500 000 kronor. Vidare erfordras till fortsättnings- och slutbidrag 1,3 miljoner kronor. Det för nästa budgetår äskade anslaget skulle sålunda redan vara disponerat för ett belopp av $(0,7 + 0,5 + 1,3)$ 2,5 miljoner kronor, varför allenast 500 000 kronor skulle återstå för bidrag till nya företag. I likhet med motionärerna anser därför utskottet en anslagsförstärkning vara erforderlig. Enligt utskottets mening bör förstärkningen bestämmas till 1 miljon kronor och anslaget sålunda för nästa budgetår anvisas med 4 miljoner kronor.

Under återopande av det anförda får utskottet hemställa.

att riksdagen må — i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 209 och II: 273 samt II: 137 — till *Bidrag till byggande av enskilda vägar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 4 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

24:o) **Byggnade av broar.** Kungl. Maj:t har (punkt 24, s. 36—38) föreslagit riksdagen att till Byggnade av broar för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Till förevarande ändamål anvisades för budgetåret 1947/48 15 000 000 kronor och för budgetåret 1948/49 100 000 kronor. På grund av betydande reservationer har ett allenast formellt belopp av 100 kronor anvisats för innevarande budgetår. Vid utgången av budgetåret 1948/49 fanns sålunda en reservation av 26 000 000 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har hemställt, att anslaget för nästa budgetår uppföres med 10 000 000 kronor enligt följande beräkning, vilken grundar sig bland annat på antagande om vissa ökningar för 1950 och 1951 av byggnadskvoten för statliga brobyggnader.

	1948/49	1949/50	1950/51
	Milj. kr.	Milj. kr.	Milj. kr.
Anslag	0,1	—	10,0
Medelsförbrukning	6,8	19,6	16,5
Reservation vid budgetårets utgång ..	26,0	6,6	—

Styrelsen har även hemställt, att ett begynnelseanslag av 1 000 000 kronor anvisas för byggnade av en hängfärja över Göta älv vid Jordfallet. Den beräknade kostnaden för företaget uppgår till 2 300 000 kronor.

Yttranden över framställningen ha avgivits av arbetsmarknadsstyrelsen och statens industrikommission (s. 36 och 37).

Departementschefen har tillstyrkt, att anslaget för nästa budgetår anvisas med 10 000 000 kronor. Den starka stegring av medelsförbrukningen, som av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen förutses för innevarande budgetår, avser, enligt departementschefen, till alldeles övervägande delen företag, för vilka byggnadstillstånd beviljats redan 1949 eller tidigare. 1950 års byggnadskvot för brobyggnadsverksamheten har beräknats till sådant belopp, att den i stort sett täcker den av styrelsen angivna investeringsvolymen för budgetåret 1950/51 till den del densamma icke motsvaras av redan tidigare lämnade tillstånd. Även om en viss eftersläpning i brobyggnadsverksamheten ändock kan tänkas uppkomma, har departementschefen likväl icke ansett sig böra föreslå någon minskning av det av styrelsen begärda anslagsbeloppet.

Med hänsyn till omfattningen av redan förut beslutade men ännu ej förverkligade investeringar i vägväsendet har departementschefen icke ansett sig nu kunna tillstyrka väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag om anvisande av anslag till hängfärja vid Jordfallet.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Näslund* (I: 211) och den andra inom andra kammaren av fru *Sandström m. fl.* (II: 274), i vilka hemställts, att riksdagen måtte för budgetåret 1950/51 till Byggnade av broar anvisa 15 000 000 kronor,

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren

av herrar *Niklasson* och *Herbert Hermansson* (I: 292) och den andra inom andra kammaren av herrar *Carlsson* i Bakeröd och *Staväng* (II: 363), i vilka hemställts, att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att för budgetåret 1950/51 av under VI:te huvudtiteln upptaget anslag för byggande av broar disponera ett belopp av 1 000 000 kronor för igångsättande av anläggningen av en hängfärja vid Jordfallet i Göteborgs och Bohus län i enlighet med väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden får utskottet hänvisa till motionerna II: 274 och I: 292.

Utskottet. Vid utgången av innevarande budgetår väntas å anslaget till statliga brobyggnadsarbeten föreligga en reservation av 6,5 miljoner kronor. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har för nästa budgetår hemställt om en ytterligare anslagsanvisning av 10 miljoner kronor, vilket skulle möjliggöra en total investeringsverksamhet av 16,5 miljoner kronor. Förslaget har tillstyrkts av departementschefen. Av den lämnade redogörelsen framgår därjämte, att 1950 års byggnadskvot för brobyggnadsverksamheten beräknats till sådant belopp, att den i stort sett täcker den av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen angivna investeringsvolymen för budgetåret 1950/51 till den del densamma icke motsvaras av redan tidigare lämnade tillstånd.

I motionerna I: 211 och II: 274 har framställts yrkande om en höjning av anslaget till 15 miljoner kronor. Såsom motiv härför ha motionärerna framför allt hänvisat till de stora behov som föreligga på förevarande område.

För egen del finner utskottet uppenbart, att en ökning av brobyggnadsverksamheten bör ske i största möjliga utsträckning. Härvid torde icke minst böra beaktas, att de tyngre fordonsenheterna under senare år alltmer vuxit i antal, vilket medfört stegrade krav på broarnas bärighet och allmänna konstruktion i övrigt. Vissa tekniska omständigheter göra det emellertid icke möjligt att med nuvarande resurser utvidga verksamheten utöver en viss gräns. För varje enskilt företag erfordras sålunda en omsorgsfull och ofta tidsödande projektering, varjämte hänsyn måste tagas till rådande tillgång på såväl arbetsmaskiner som yrkeskunnig personal. Såvitt utskottet kunnat finna har det av Kungl. Maj:t för nästa budgetår äskade anslaget avvägts under beaktande av här antydda förhållanden, varför en utökad medelsanvisning icke skulle komma att medföra någon reell stegring av brobyggnadsarbetena. På grund av dessa arbetens speciella karaktär torde det även vara av stor betydelse, att anslagsbeloppet i fortsättningen hålles vid en någorlunda jämn nivå och endast successivt utökas. Av nu anförda skäl anser sig utskottet icke kunna tillstyrka bifall till motionerna I: 211 och II: 274.

Beträffande det i de båda likalydande motionerna I: 292 och II: 363 framställda yrkandet, att av förevarande anslag skulle få disponeras ett belopp av 1 miljon kronor för byggnadsarbeten för anläggning av en hängfärja över Göta älv vid Jordfallet, vill utskottet först erinra om att väg- och vattenbyggnadsstyrelsens i ärendet gjorda framställning avser anvisande av

ett särskilt anslag för ändamålet. Med hänsyn till omfattningen av redan beslutade men ännu ej förverkligade investeringar i vägväsendet har emellertid departementschefen icke ansett sig kunna tillstyrka styrelsens förslag. Såvitt utskottet vid sin prövning av ärendet kunnat finna, måste den nuvarande färjleden vid Jordfallet ur flera synpunkter betecknas såsom i hög grad otillfredsställande, varför behov synes föreligga av en snar lösning av frågan. Enligt utskottets mening får emellertid icke bortses från att den av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslagna hängfärjan innebär en teknisk konstruktion, som åtminstone i vårt land ännu är helt oprövad. För projektet föreligga dessutom alternativa förslag. Det kan även synas tveksamt, huruvida nuvarande överfartsställe över älven utgör den lämpligaste platsen att förlägga en mera permanent förbindelseled. Att enbart på grundval av de i nyssnämnda motioner lämnade uppgifterna taga ställning till förevarande projekt finner utskottet därför icke möjligt. Utskottet förutsätter emellertid, att frågan göres till föremål för förnyad prövning från Kungl. Maj:ts sida och att det förslag som därav må föranledas föreläggas riksdagen, så snart förhållandena medgiva.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

I. att riksdagen må — med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 211 och II: 274 — till *Byggande av broar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen;

II. att motionerna I: 292 och II: 363 icke må bifallas av riksdagen.

25:o) **Byggande och förbättring av vissa för riksförsvaret betydelsefulla vägar och broar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25, s. 38) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggande och förbättring av vissa för riksförsvaret betydelsefulla vägar och broar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

26:o) **Underhåll av ersättningsbromateriel m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 26, s. 38 och 39) föreslagit riksdagen att till Underhåll av ersättningsbromateriel m. m. för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Under rubriken Reparationsberedskap vid väg- och vattenbyggnadsväsendet har, senast å riksstaten för budgetåret 1943/44, anslag anvisats för anskaffning av ersättningsbromateriel och förrådsbyggnader för denna materiel. De sålunda anvisade medlen, vilka uppgå till sammanlagt 4,6 miljoner kronor, beräknas komma att helt tagas i anspråk för sitt ändamål och materielanskaffningen är avsedd att vara slutförd under innevarande budgetår.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har hemställt, att ett reservationsanslag av 50 000 kronor för underhåll av förenämnda materiel och byggnader anvisas för budgetåret 1950/51.

Departementschefen har tillstyrkt att ett anslag å 50 000 kronor för nästa budgetår anvisas till förevarande ändamål. Departementschefen erinrar, att ersättningsbromaterielen anskaffats främst i försvarsberedskapssyfte men att densamma även fyller en uppgift som reservförråd under fredsförhållanden. Med hänsyn därtill och under hänvisning till den allmänna redogörelse för försvarsberedskapskostnadernas bokföringsmässiga behandling inom kommunikationsdepartementets ämbetsområde, som lämnats i årets statsverksproposition under kapitalbudgeten (Bil. 26, punkt 2) har departementschefen — i motsats till vad väg- och vattenbyggnadsstyrelsen förutsatt — ansett sig böra föreslå, att anslaget avräknas mot automobilskattemedlen.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Underhåll av ersättningsbromateriel m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

27:o) **Bidrag till säkerhetsanordningar vid järnvägs korsningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27, s. 39 och 40) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till säkerhetsanordningar vid järnvägs korsningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 250 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

28:o) **Bidrag till vissa forsknings- och undersökningsarbeten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 28, s. 40 och 41), som innebär minskad medelsanvisning för nästa budgetår med 55 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till vissa forsknings- och undersökningsarbeten* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 70 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

29:o) **Trafikräkningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 29, s. 41) föreslagit riksdagen att till Trafikräkningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 200 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundqvist m. fl.* (I: 293) och den andra inom andra kammaren av herr *Dickson* (II: 361), i vilka hemställts, att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts förevarande förslag.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande får utskottet hänvisa till motionen I: 293.

På förslag därom i 1947 års statsverksproposition (VI ht s. 94) anvisade riksdagen å riksstaten för budgetåret 1947/48 ett reservationsanslag av 1,2

miljoner kronor för utförande under år 1947 av en hela landet omfattande allmän trafikräkning. Den planerade räkningen kom emellertid icke till stånd på grund av det försämrade läget på arbetsmarknaden.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har hemställt att till förevarande ändamål måtte anvisas 200 000 kronor för nästa budgetår.

Förhållandena torde, anför styrelsen, numera ha förändrats så att brist på arbetskraft icke längre synes utgöra hinder för att utföra räkningen. Då behovet av densamma icke blott kvarstår utan har ytterligare förstärkts, anser styrelsen att den planerade allmänna trafikräkningen bör komma till utförande under år 1950.

Av det ursprungliga anslagsbeloppet har styrelsen genom Kungl. Maj:ts beslut den 30 juni 1947 resp. den 10 september 1948 bemyndigats taga i anspråk dels högst 75 000 kronor för vissa smärre trafikräkningar, dels ytterligare 40 000 kronor för trafikräkningar i samband med utredning om säkerhetsanordningar vid vissa järnvägs korsningar. Med hänsyn härtill och till den allmänna kostnadsökning som inträtt, sedan styrelsen verkställde kostnadsberäkningen år 1947, kan det ytterligare behovet av medel för den allmänna trafikräkningens genomförande enligt styrelsen uppskattas till 200 000 kronor.

Departementschefen har anfört följande.

Någon allmän trafikräkning har icke skett i landet sedan 1936. En förnyad sådan undersökning synes starkt påkallad för att skapa aktuellt underlag för såväl väg- och samhällsplaneringen som trafiksäkerhetsarbetet. Med hänsyn härtill bör i enlighet med väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag ett tilläggsanslag av 200 000 kronor anvisas å riksstaten för budgetåret 1950/51 för att möjliggöra att, om förhållandena i övrigt det medgiva, utföra trafikräkningen under år 1950.

Utskottet delar departementschefens uppfattning att, med hänsyn till behovet av aktuellt underlag för såväl väg- och samhällsplaneringen som trafiksäkerhetsarbetet, en ny allmän trafikräkning bör komma till utförande under år 1950. Av nu angivna skäl kan utskottet icke tillstyrka det motionsvis framförda yrkandet om avslag på Kungl. Maj:ts under förevarande punkt gjorda framställning.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må — med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 293 och II: 361 — till *Trafikräkningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 200 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

30:o) **Avsättning till statens automobilskattemedelsfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30, s. 41 och 42) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Avsättning till statens automobilskattemedelsfond* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 100 kronor.

31:o) **Bidrag till hamn- och farledsundersökningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 31, s. 42), som innebär oförändrad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till hamn- och farledsundersökningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 8 000 kronor.

32:o) **Bidrag till handelshamnar och farleder.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 32, s. 42 och 43), som innebär oförändrad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till handelshamnar och farleder* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor.

33:o) **Statliga farledsarbeten.** Kungl. Maj:t har (punkt 33, s. 43 och 44) föreslagit riksdagen att till Statliga farledsarbeten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehäft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Spetz* (I: 46) och den andra inom andra kammaren av herrar *Utbult* och *Svensson* i Ljungskile (II: 54), i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta att till statliga farledsarbeten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 200 000 kronor.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande får utskottet hänvisa till motionen II: 54.

Till bestridande av kostnaderna för sådana farledsarbeten, vilka helt böra bekostas av staten, har enligt beslut av 1949 års riksdag ett särskilt anslag för ändamålet upptagits i riksstaten. För budgetåret 1949/50 ha anvisats 50 000 kronor; härtill kommer ett till samma anslag överfört belopp av 50 000 kronor, som enligt Kungl. Maj:ts beslut den 30 juni 1948 av reservationen å det tidigare anslaget till utvidgning och förbättring av statens fiskehamnar och farleder avsatts för att disponeras för farledsändamål i skärgårdarna. Å anslaget för innevarande budgetår disponibelt belopp utgör sålunda 100 000 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har för nästa budgetår hemställt om ett anslag av 100 000 kronor till förevarande ändamål. Styrelsen framhåller, att 1944 års hamnutredning i sitt betänkande (SOU 1949: 21, kap. XVI) redogjort för de allmänna riktlinjer, som enligt utredningens mening böra vara bestämmande i vad avser statens uppgift och ansvar i fråga om skilda kategorier av allmänna farleder, ävensom framlagt förslag rörande närmast aktuella spörsmål i detta sammanhang. I allmänhet förutsätta förslagen närmare undersökningar, innan ifrågasatta projekt kunna utarbetas och genomföras. Innan principiellt avgörande träffats med hänsyn till av hamnutredningen väckta förslag och en på grundval därav baserad plan uppgjorts, saknas enligt styrelsen underlag för ett bedömande av det medelsbehov,

som kan bli aktuellt för förevarande ändamål. I fråga om större arbeten kunde det under nästa budgetår dock knappast bli fråga om annat än förberedande åtgärder.

Till reparation och ombyggnad av Falsterbokanalen borde, anför styrelsen, i likhet med för innevarande budgetår erforderliga medel anvisas under särskild anslagstitel.

Departementschefen har anfört följande.

Genom beslut den 12 augusti 1949 har Kungl. Maj:t från förevarande anslag anvisat ett belopp av 20 000 kronor för upprättande av förslag till förbättring av farlederna till Luleå.

Då anslaget enligt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen knappast kommer att tagas i anspråk för några större arbeten under nästa budgetår, anser jag att detsamma bör kunna uppföras med oförändrat belopp av 50 000 kronor.

Utskottet. Sedan 1949 års riksdag bifallit väckta motioner om utredning angående förbättring av inomskärsfarleden i Bohuslän, har Kungl. Maj:t genom beslut den 10 juni 1949 uppdragit åt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att verkställa sådan utredning och framlägga de förslag densamma kunde föranleda. Under erinran härom ha i de båda likalydande motionerna I: 46 och II: 54 föreslagits, att redan för nästa budgetår anvisas medel för påbörjande av en första etapp av det ifrågavarande projektet, avseende förbättring av farleden genom Hamburgsund. Detta företag, vilket tidigare gjorts till föremål för särskild utredning, har kostnadsberäknats till närmare 1 miljon kronor enligt 1947 års prisnivå.

Enligt vad utskottet under hand erfarit, kunna av rent tekniska skäl de nyssberörda förbättringsarbetena i gynnsammaste fall påbörjas under april månad nästa år. Även om beslut fattades härom, skulle emellertid på grund av arbetsföretagets speciella natur den av motionärerna föreslagna anslagsförstärkningen — 150 000 kronor — icke förslå för att bestrida uppkommande kostnader. Man torde därjämte få räkna med att finansieringsfrågan underställes riksdagens prövning, innan arbetena igångsättas, varför ett påbörjande av det nu närmast aktuella projektet näppeligen kan ske under nästa budgetår.

Med hänsyn till nu anförda omständigheter har utskottet icke funnit anledning att frångå Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framlagda förslag. Utskottet förutsätter emellertid, att det åt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen lämnade utredningsuppdraget fullföljes i snabbast möjliga takt och att arbetet därmed bedrives på sådant sätt, att statsmakterna i förekommande fall kunna successivt taga ställning till olika aktuella delföretag utan att behöva avvakta utredningsresultatet i dess helhet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må — med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 46 och II: 54 — till *Statliga farledsarbeten* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 kronor.

34:o) **Byggande av fiskehamnar.** Kungl. Maj:t har (punkt 34, s. 44 och 45) föreslagit riksdagen att till Byggande av fiskehamnar för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Hällgren* (I: 296) och den andra inom andra kammaren av herr *Utbult m. fl.* (II: 397), i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta att till byggande av fiskehamnar för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 1 700 000 kronor.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande får utskottet hänvisa till motionen I: 296.

Till förevarande ändamål har för innevarande budgetår anvisats ett anslag av 1 000 000 kronor. Vid utgången av budgetåret 1948/49 förelåg en reservation av 2 576 000 kronor.

Genom beslut den 17 juni 1948 förordnade Kungl. Maj:t, att 1944 års fiskehamnsutrednings betänkande jämte däröver avgivna remissyttranden skulle — under beaktande av vad till statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 5 mars 1948 samt i statsutskottets utlåtanden nr 111/1948 anförts — tjäna till ledning vid den fortsatta utbyggnaden av fiskehamnar. Fiskehamnsutredningens förslag innefattade en femårsplan, avseende budgetåren 1948/53, för vilkens genomförande förutsattes en medelsanvisning av sammanlagt 27 miljoner kronor. I detta belopp hade utredningen inberäknat för budgetåret 1947/48 till fiskehamnar anvisade anslag av tillhoppa 1,5 miljoner kronor, som förutsatts disponeras för i femårsplanen upptagna arbeten. Återstoden, 25,5 miljoner kronor, skulle enligt femårsplanen fördelas med 3,9 miljoner kronor för budgetåret 1948/49 och med 5,4 miljoner kronor för vart och ett av följande fyra budgetår.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har framhållit, att den begränsning av investeringsverksamheten, som befunnits nödvändig, medfört en väsentligt ned-satt byggnadstakt i förhållande till vad som avsetts enligt föreliggande fem-årsplan. Tyvärr syntes förutsättningar ännu saknas för en eljest önskvärd utjämning av den betydande eftersläpning i fiskehamnsbyggandet, som härigenom uppstått. Vid sådant förhållande har styrelsen hemställt, att ifråga-varande anslag för budgetåret 1950/51 upptages med oförändrat belopp av 1 000 000 kronor.

Departementschefen har anfört följande.

På förevarande anslag fanns den 1 november 1949 en behållning av 3 387 000 kronor, varav cirka 1 300 000 kronor ännu icke tagits i anspråk för bidragstildelning. Den disponerade delen av nämnda behållning motsvarades helt av arbeten, för vilka byggnadstillstånd meddelats eller vilka icke kräva särskilda tillstånd. Även huvudparten av de odisponerade medlen beräknas komma att under budgetårets lopp bli fördelade på sådana arbeten. Med hänsyn härtill torde i enlighet med väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag nya anslagsmedel till ett belopp av 1 000 000 kronor böra anvisas för nästa budgetår.

Utskottet. Enligt ett av 1944 års fiskehamnsutredning framlagt förslag, vilket i princip förutsatts skola tjäna till ledning vid den fortsatta utbyggnaden av fiskehamnar, skulle till nu berörda ändamål för budgetåren 1948/53 anvisas sammanlagt 25,5 miljoner kronor, varav 3,9 miljoner kronor för budgetåret 1948/49 och 5,4 miljoner kronor för vart och ett av följande fyra budgetår. På grund av den inskränkning av investeringsverksamheten som måst vidtagas under senare år har emellertid detta program hittills icke kunnat genomföras i avsedd omfattning. Härtill kommer att den fiskeritekniska utvecklingen föranlett en icke obetydlig övergång till större båttyper, varför kraven på hamnarnas kapacitet numera ytterligare ökat. Uppenbart torde sålunda vara att stora, ännu icke tillgodosedda behov föreligga på förevarande område.

Det motionsvis framförda yrkandet om en förstärkning av anslaget till byggande av fiskehamnar finner därför utskottet i och för sig behjärtansvärt. Såsom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen framhållit, synas dock förutsättningar ännu saknas för en eljest önskvärd utjämning av den betydande eftersläpning i fiskehamnsbyggandet som genom investeringsbegränsningen uppstått. Med hänsyn härtill anser sig utskottet i nuvarande läge böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet vill emellertid samtidigt understryka angelägenheten av att det av fiskehamnsutredningen framlagda principprogrammet förverkligas, så snart förhållandena medgiva.

Under återopande av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må — med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 296 och II: 397 — till *Byggande av fiskehamnar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor.

35:o) **Underhåll och drift av statens fiskehamnar och farleder.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 35, s. 45), vilket innebär ökad medelsanvisning för nästa budgetår med 50 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Underhåll och drift av statens fiskehamnar och farleder* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

36:o) **Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder.** Kungl. Maj:t har (punkt 36, s. 46) föreslagit riksdagen att till Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Hällgren* och *Karl Andersson* (I: 212) och den andra inom andra kammaren av herr *Levin* (II: 270), i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta att till bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder för budgetåret 1950/51

anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande får utskottet hänvisa till motionen I: 212.

Till förevarande ändamål har för innevarande budgetår anvisats ett belopp av 100 000 kronor.

Med hänsyn till alltjämt rådande bristläge på arbetsmarknaden har *väg- och vattenbyggnadsstyrelsen* ansett sig tills vidare icke böra hemställa om någon höjning av anslaget för nästa budgetår.

Departementschefen har tillstyrkt, att anslaget för nästa budgetår anvisas med oförändrat belopp.

Utskottet. Med förevarande anslag, som första gången uppfördes på riksstaten för budgetåret 1935/36, har avsetts att genom en form av kollektiv restitution disponera motorbåtstrafikens andel i bensinskattemedlen för ändamål, som tjäna den mindre sjöfartens och motorbåtstrafikens intressen. Såsom framgår av den i de båda likalydande motionerna I: 212 och II: 270 lämnade redogörelsen, har det med anslaget sålunda avsedda syftet dock icke kunnat tillgodoses under senare år. Den främsta anledningen härtill är givetvis hittills rådande förhållanden på arbets- och byggnadsmarknaden. På grund av de inskränkningar i investeringsverksamheten som därigenom måst vidtagas har, trots minskning av anvisade medel, vid utgången av sistförflutna budgetår en reservation å anslaget av i runt tal 945 000 kronor uppkommit. Av detta belopp voro dock i runt tal 335 000 kronor disponerade av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen respektive av vederbörande vägförvaltningar för olika byggnadsföretag, varför de hos Kungl. Maj:ts ofördelade medlen uppgingo till cirka 610 000 kronor.

Såvitt utskottet kan bedöma, torde förutsättningar för närvarande saknas för en i varje fall mera omfattande utvidgning av de arbeten som äro avsedda att utföras med anlåtande av förevarande anslag. Något behov synes därför icke föreligga för anvisande av ytterligare medel utöver dem som vid bifall till Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag komma att finnas tillgängliga vid ingången av nästa budgetår. Med hänsyn härtill anser sig utskottet icke kunna tillstyrka motionärernas yrkande om förstärkning av förevarande anslag. Den av motionärerna i detta sammanhang aktualiserade principfrågan finner dock utskottet värd allt beaktande. Utskottet förutsätter därför att, i den mån arbetsmarknadsläget förbättras, de synpunkter som lågo till grund för statsmakternas vid 1935 års riksdag fattade beslut att för nu berörda ändamål anvisa särskilt anslag skola successivt kunna tillgodoses.

Under återopandande av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må — med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 212 och II: 270 — till *Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

37:o) **Reparation och ombyggnad av Falsterbokanalen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37, s. 46), som avser fortsatt medelsanvisning för fullföljandet av en av riksdagen godkänd plan för ifrågavarande arbetens utförande, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Reparation och ombyggnad av Falsterbokanalen* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 600 000 kronor.

38:o) **Bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp.** Kungl. Maj:t har (punkt 38, s. 46—51) föreslagit riksdagen att till Bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 12 000 000 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Gränebo m. fl.* (I: 207) och den andra inom andra kammaren av herr *Hedlund* i Rådombeslutet (II: 282), i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta att till bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 18 000 000 kronor;

dels ock en inom andra kammaren av herrarna *Persson* i Landafors och *Hagberg* i Luleå väckt motion (II: 103), däri hemställts, att riksdagen måtte till bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 20 000 000 kronor.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden får utskottet hänvisa till motionerna I: 207 och II: 103.

Till förevarande ändamål har för innevarande budgetår anvisats ett belopp av 9 000 000 kronor. Vid utgången av budgetåret 1948/49 förelåg en reservation av 12 513 500 kronor.

Genom beslut den 6 maj 1949 har Kungl. Maj:t bemyndigat väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att av det för budgetåret 1949/50 anvisade anslaget disponera dels 6 000 000 kronor att användas för ändamål, som avses i 1949 års statsverksproposition, sjätte huvudtiteln, punkt 34, dels ock 3 000 000 kronor att med beaktande av vad i statsutskottets utlåtande 1949: 72 anförts och efter samråd med arbetsmarknadsstyrelsen användas för ändamål, som avses i propositionen 1949: 78. Detta beslut innebär, att det förstnämnda beloppet skall avses för den ordinarie bidragsverksamheten och det återstående beloppet för bidrag till vatten- och avloppsanläggningar vid järnbruksorter eller andra ur produktions- och exportsynpunkt viktiga orter. Kungl. Maj:t har samtidigt förklarat sig vilja framdeles, efter framställning av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, meddela beslut om huruvida sistnämnda anslagsdel må utnyttjas jämväl för andra anläggningsföretag än sådana i propositionen 1949: 78 åsyftade.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har hemställt, att anslaget för budgetåret 1950/51 uppföres med 10 000 000 kronor samt att styrelsen måtte bemyndigas att under nämnda budgetår därutöver bevilja bidrag med ett sammanlagt ytterligare bidragsbelopp av 10 000 000 kronor.

Styrelsens anslagsberäkning innebär sammanfattningsvis följande.

Den 1 juli 1949 förelägo av styrelsen meddelade tillstånd att påbörja arbete innan statsbidragsfrågan avgjorts för vatten- och avloppsanläggningar, representerande en sammanlagd kostnad av 49,4 miljoner kronor. För dessa anläggningar ha också byggnadstillstånd beviljats. Under vart och ett av budgetåren 1949/50 och 1950/51 beräknas byggnadstillstånd komma att meddelas för ytterligare bidragsanläggningar om 20 miljoner kronor. Intill den 1 juli 1951 skulle alltså bidragsbeviljande kunna bli aktuellt för anläggningar om sammanlagt ca 90 miljoner kronor. Bidragsprocenten beräknas till genomsnittligt 50 och bidragsbehovet skulle alltså uppgå till ca 45 miljoner kronor. Vid ingången av budgetåret 1949/50 förelägo odisponerade bidragsmedel om tillhoppa 17,3 miljoner kronor, därav 9 miljoner kronor i nya anslagsmedel. I enlighet härmed skulle för budgetåret 1950/51 egentligen behöva anvisas ett anslag av i runt tal (45 — 17) 28 miljoner kronor. Eftersom utbetalningen av beviljade bidrag i regel icke sker samtidigt med bidragsbesluten utan först i den mån arbetena bliva utförda, skulle emellertid bidragsanslaget för budgetåret 1950/51 kunna begränsas till 10 miljoner kronor under förutsättning att styrelsen får bemyndigande att under budgetåret meddela bidragsbeslut för ytterligare ett visst belopp. Detta belopp, som rätteligen borde vara 18 miljoner kronor, anses dock kunna begränsas till 10 miljoner kronor. Styrelsen har som skäl härför anfört, att man under en övergångstid skulle kunna i begränsad utsträckning bibehålla systemet med att bevilja förbandstillstånd till påbörjande av arbetet och därvid alltså uppskjuta bidragsbeviljandet.

Yttranden över väg- och vattenbyggnadsstyrelsens framställning ha avgivits av *arbetsmarknadsstyrelsen*, *bostadsstyrelsen* och *riksräkenskapsverket*.

Riksräkenskapsverket har bland annat yttrat följande.

Anordningen med särskilda vid sidan av riksstaten lämnade utgiftsbemyndiganden, vilka täckas med anslag å driftbudgeten först i den mån utnyttjandet av bemyndigandena föranleder utbetalningar, tillämpas för närvarande av särskilda skäl beträffande vissa anslag till materielanskaffning under fjärde huvudtiteln. Riksräkenskapsverket kan för sin del icke tillstyrka en utsträckt tillämpning av denna anordning med hänsyn till de svårigheter att överblicka och kontrollera den reella budgetutvecklingen, som anordningen för med sig. I det nu aktuella fallet äro skälen för en avvikelse från allmänt vedertagna principer icke heller så starka som beträffande nyss angivna till fjärde huvudtiteln hänförliga anslag.

Departementschefen har bland annat anfört följande.

Vad först angår det av styrelsen ifrågasatta bemyndigandet att bevilja bidrag till visst belopp utöver den givna anslagsramen ställde sig statsmakterna redan förra året avvisande till ett liknande förslag från styrelsens sida avseende innevarande budgetår. På av riksräkenskapsverket anförda skäl anser jag mig fortfarande böra avstyrka en sådan anordning.

Vid beräkningen av det bidragsbehov, för vilket anslagstilldelning skulle kunna komma i fråga för budgetåret 1950/51, har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen beträffande bidragens procentuella storlek och bidragssystemets omfattning utgått ifrån nu tillämpade principer i detta hänseende samt i fråga om investeringsvolymen för bidragsberättigade anläggningar ifrån an-

taganden, mot vilka vederbörande remissmyndigheter icke haft något att erinra. Även om en höjning av anslaget till 28 miljoner kronor på dessa grunder kunde vara motiverad, anser jag mig emellertid av statsfinansiella skäl icke kunna förorda större belopp än 12 miljoner kronor, vilket innebär en ökning i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget med 3 miljoner kronor.

Utskottet. På grundval av vissa antaganden rörande investeringsverksamhetens sannolika utveckling har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen räknat med att de totala kostnaderna för de anläggningsföretag, för vilka byggnadstillstånd redan beviljats respektive kommer att beviljas intill utgången av nästa budgetår, skulle uppgå till i runt tal 90 miljoner kronor, innebärande ett bidragsbehov av cirka 45 miljoner kronor. I enlighet härmed skulle, därest hänsyn toges till för ändamålet redan tillgängliga medel, för nästa budgetår rätteligen behöva anvisas ett bidragsanslag av 28 miljoner kronor. Då emellertid en betydande eftersläpning i fråga om utbetalning av beviljade bidrag förekommer, har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen funnit anslaget kunna begränsas till 10 miljoner kronor, varvid förutsatts att styrelsen finge bemyndigande att under budgetåret meddela ytterligare bidragsbeslut för enahanda belopp. Sistnämnda förslag har avstyrkts av departementschefen, som ansett sig böra förorda en anslagsanvisning av 12 miljoner kronor för nästa budgetår.

I de båda likalydande motionerna I: 207 och II: 282 samt i motionen II: 103 ha framställts yrkanden om en förhöjning av anslaget till 18 respektive 20 miljoner kronor.

Såsom motionärerna framhållit, förefinnas uppenbarligen stora, ännu icke tillgodosedda behov av anläggningar för vattenförsörjning och avlopp. På detta liksom på så många andra områden har den sedan flera år tillbaka nödtvungna investeringsbegränsningen medfört, att ett betydande antal i och för sig angelägna företag tills vidare måst uppskjutas. Den eftersläpning som sålunda uppkommit torde emellertid endast successivt kunna hävas allteftersom det allmänna läget förbättras. Erinras må att de vid ingången av budgetåret 1949/50 alltjämt odisponerade bidragsmedlen uppgingo till drygt 17 miljoner kronor. I förevarande fall gäller frågan sålunda mindre tillgången på medel än på materiel och arbetskraft. Hänsyn måste i detta sammanhang även tagas till väg- och vattenbyggnadsstyrelsens ännu icke helt övervunna svårigheter att nedbringa den avsevärda arbetsbalans som redan föreligger i fråga om bidragsärenden. Av nu anförda skäl anser sig utskottet böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag, att förevarande anslag för nästa budgetår anvisas med ett belopp av 12 miljoner kronor. I likhet med departementschefen är utskottet jämväl i år av den uppfattningen, att väg- och vattenbyggnadsstyrelsen icke bör erhålla bemyndigande att meddela bidragsbeslut utöver ramen för de för här ifrågavarande ändamål faktiskt tillgängliga medlen.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må — med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 207 och II: 282 samt II: 103 — till *Bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 12 000 000 kronor.

Vägtrafikväsendet.

39:o) **Statens bilinspektion: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 39, s. 52 och 53) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för statens bilinspektion uppföra ytterligare en bilinspektörstjänst i Ca 25, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens bilinspektion, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Statens bilinspektion: Avlöningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 117 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Förevarande anslag är å gällande riksstat uppfört med 1 120 000 kronor.

Kungl. Maj:t föreslår att en befattning såsom biträdande bilinspektör i Ca 22 förändras till bilinspektörstjänst i Ca 25 med placering såsom stationschef i Skellefteå. För tillgodoseende av behov av viss ytterligare personal för vikariat m. m. skulle anslaget ökas med 25 000 kronor. Till löneklassuppflyttningar erfordras 10 600 kronor. Å andra sidan föranleda verkställda löneklassplaceringar minskning av anslagsbehovet med 40 000 kronor,

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för statens bilinspektion uppföra ytterligare en bilinspektörstjänst i Ca 25;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens bilinspektion, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ...	550 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	447 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	120 000
	<hr/>
	Summa kronor 1 117 000

c) till *Statens bilinspektion: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 117 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

40:o) **Statens bilinspektion: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 40, s. 53 och 54), som innebär ökad medelsanvisning för nästa budgetår med 35 000 kronor, avseende posten till reseersättningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens bilinspektion: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 325 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

41:o) **Registrering av motorfordon.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 41, s. 54), som innebär oförändrad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Registrering av motorfordon* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 kronor.

42:o) **Bidrag till vissa kommunikationsändamål.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 42, s. 54), som innebär oförändrad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till vissa kommunikationsändamål* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 215 000 kronor.

43:o) **Statens biltrafiknämnd: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 43, s. 55 och 56) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för statens biltrafiknämnd uppföra ytterligare två kontorsbiträdestjänster i Ca 8, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens biltrafiknämnd, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Statens biltrafiknämnd: Avlöningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 192 700 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Anslaget är å gällande riksstat uppfört med 223 000 kronor.

Med utgångspunkt från det i annat sammanhang framlagda decentraliseringsförslaget beträffande biltrafiknämnden, anses nämndens avlöningsanslag kunna för nästa budgetår minskas med 33 600 kronor. För löneklassuppflyttningar enligt reglerad befordringsgång erfordras anslagshöjning med 3 300 kronor. Enligt grunderna för befordringsgången skulle i personalförteckningen uppföras ytterligare två kontorsbiträdestjänster i Ca 8.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för statens biltrafiknämnd uppföra ytterligare två kontorsbiträdestjänster i Ca 8;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens biltrafiknämnd, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	20 900
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	20 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	132 900
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	18 500
	Summa kronor 192 700

c) till *Statens biltrafiknämnd: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 192 700 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

44:o) **Statens biltrafiknämnd: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 44, s. 56), som innebär oförändrad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens biltrafiknämnd: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 33 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

45:o) **Undersökningar rörande vägtrafikolyckor m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 45, s. 56 och 57), som innebär ökad medelsanvisning för nästa budgetår med 50 000 kronor för att bereda trafiksäkerhetsrådet möjlighet att igångsätta vissa vetenskapliga forskningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Undersökningar rörande vägtrafikolyckor m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett anslag av 125 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

46:o) **Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46, s. 58 och 59), som innebär anslagshöjning med 50 000 kronor för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande* för budgetåret 1950/51 anvisa ett anslag av 200 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut.

47:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 47, s. 60—63) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut uppföra ytterligare två kontorsbiträdestjänster i Ca 8, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Avlöningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 575 100 kronor.

Förevarande anslag är å gällande riksstat uppfört med 1 563 600 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag beträffande personalförteckningen är en följd av den reglerade befodringsgången för biträdespersonal.

I fråga om anslagsbehovet för nästa budgetår föreslår Kungl. Maj:t höjning med dels 62 300 kronor på grund av överflyttning från anslaget till Väderlektjänst för luftfarten av kostnaderna för viss personal vid Karlstads

och Visby flygplatser, dels ock 8 000 kronor för en e. o. hydrologassistent, vilken lönekostnad skulle överföras från anslaget till Undersökningar inom hydrologiska byrån. För löneklassförändringar och uppflyttningar i reglerad befordringsgång erfordras anslagshöjning med 8 900 kronor. Å andra sidan föreslås minskning av anslaget för nästa budgetår med 57 700 kronor, utgörande avlöning till tio radiotelegrafister, under förutsättning att Kungl. Maj:ts under punkten 51:o framlagda förslag om anslutning av institutets fjärrskriftförbindelser till det västeuropeiska teleprinternätet genomföres. I avvaktan på ytterligare erfarenhet om behovet av utbildning av meteorologaspiranter och assistenter skulle vidare det härför avsedda beloppet minskas med 10 000 kronor.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut uppföra ytterligare två kontorsbiträdestjänster i Ca 8;

b) godkänna följande avlöningsstat för institutet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	458 800
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal.....	947 600
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	168 700
	<hr/>
	Summa kronor 1 575 100

c) till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 575 100 kronor.

48:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Undervisning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 48, s. 63), som innebär oförändrad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Undervisning* för budgetåret 1950/51 anvisa ett anslag av 7 900 kronor.

49:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Undersökningar inom hydrologiska byrån.** Kungl. Maj:t har (punkt 49, s. 64) föreslagit riksdagen att till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Undersökningar inom hydrologiska byrån för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 217 000 kronor.

Förevarande anslag är å gällande riksstat uppfört med 179 700 kronor.

Anslaget, som helt täckes av på riksstatens inkomstsida redovisade ersättningar från hydrologiska byråns uppdragsgivare, föreslås uppräknat med 45 300 kronor för löneklassuppflyttningar och för anpassning av anslagets storlek till den aktuella medelsförbrukningen. Samtidigt föreslås minskning av anslaget med 8 000 kronor för avlöning till en till institutets ordinarie avlöningsanslag överflyttad hydrologassistenttjänst.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Undersökningar inom hydrologiska byrån* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 217 000 kronor.

50:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Observatörer.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 50, s. 64 och 65), vilket innebär ökad medelsanvisning med 30 300 kronor på grund av tidigare underskattning av kostnaderna för driften i institutets regi av vissa för flygvapnet erforderliga timobservationsstationer, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Observatörer* för budgetåret 1950/51 anvisa ett anslag av 472 900 kronor.

51:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Telegramkostnader m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 51, s. 65—67) föreslagit riksdagen att till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Telegramkostnader m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 462 500 kronor.

Till förevarande ändamål har för innevarande budgetår anvisats ett anslag av 333 500 kronor.

Av den av Kungl. Maj:t för nästa budgetår föreslagna anslagshöjningen å sammanlagt 129 000 kronor avse 20 000 kronor höjda avgifter för fjärrskriftförbindelser, 10 300 kronor övertagande av luftfartsstyrelsens teleprinterförbindelse mellan Stockholm och Norrköping samt 98 700 kronor anknytning till det västeuropeiska teleprinternätet. Sistnämnda kostnader uppvägas, såsom ovan under punkten 47:o) anförts, till större delen av besparingar på institutets avlöningsanslag. Kungl. Maj:t hemställer också att institutet måtte bemyndigas att deltaga i kostnaderna för en teleprinterförbindelse Helsingfors—Stockholm, därest från finsk sida beslut fattas om anslutning till det svenska teleprinternätet. Med hänsyn till det jämförelsevis ringa belopp det här vore fråga om och då tidpunkten för anknytningen ännu icke vore bestämd, skulle dock någon ökning av anslaget för ifrågakörande ändamål icke nu böra ske.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Telegramkostnader m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 462 500 kronor.

52:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Underhåll av stationer m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 52, s. 67 och 68), som innebär minskad medelsanvisning för nästa budgetår med 4 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Underhåll av stationer m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 37 800 kronor.

53:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Övriga omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 53, s. 68), som innebär oförändrad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Övriga omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

54:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Särskilda undersökningar: Geofysiska undersökningar i Riksgränsen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 54, s. 68), vilket innebär oförändrad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Särskilda undersökningar: Geofysiska undersökningar i Riksgränsen* för budgetåret 1950/51 anvisa ett anslag av 5 000 kronor.

55:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Särskilda undersökningar: Väderlekstjänst för luftfarten.** Kungl. Maj:t har (punkt 55, s. 68 och 69) föreslagit riksdagen att till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Särskilda undersökningar: Väderlekstjänst för luftfarten för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 632 500 kronor.

Till förevarande ändamål har för innevarande budgetår anvisats ett anslag av 756 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär minskad medelstildelning under förevarande anslag med 123 500 kronor för nästa budgetår. Till ett belopp av 62 300 kronor uppväges denna minskning av motsvarande ökning av institutets avlöningsanslag, till vilket — enligt vad ovan under punkten 47:o) anförts — vissa personalkostnader skulle överföras från anslaget till Väderlekstjänst för luftfarten.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Särskilda undersökningar: Väderlektjänst för luftfarten* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 632 500 kronor.

56:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Särskilda undersökningar: Aerologiska stationer.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 56, s. 70), som innebär ökad medelsanvisning för nästa budgetår med 1 300 kronor för löneklassuppflyttningar, hemställer utskottet, att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Särskilda undersökningar: Aerologiska stationer* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 393 500 kronor.

57:o) **Bidrag till seismologiska och magnetiska iakttagelser i Abisko.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 57, s. 70), som innebär oförändrad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet, att riksdagen må till *Bidrag till seismologiska och magnetiska iakttagelser i Abisko* för budgetåret 1950/51 anvisa ett anslag av 8 000 kronor.

58:o) **Bidrag till väderleksstationer i Nordatlanten och på Grönland.** Kungl. Maj:t har (punkt 58, s. 70—72) föreslagit riksdagen att till Bidrag till väderleksstationer i Nordatlanten och på Grönland för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 870 000 kronor.

Till Bidrag till väderleksstation i Nordatlanten har för innevarande budgetår anvisats ett anslag av 800 000 kronor.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut har hemställt, att anslaget till Bidrag till väderleksstation i Nordatlanten för nästa budgetår uppföres med oförändrat belopp. Institutet hänvisar härvid till en den 25 augusti 1949 dagtecknad rapport från de svenska delegaterna vid en av den internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO) i april—maj 1949 anordnad konferens i London angående bland annat väderleksskeppen i Nordatlanten. Enligt gällande överenskommelse, som avser tiden intill den 1 juli 1950, skall Sverige tillsammans med Norge och Storbritannien bekosta driften av väderleksstationen M. Sveriges andel av kostnaderna uppgår till 43 %. En ny preliminär överenskommelse rörande väderleksskeppen för tiden till och med den 30 juni 1953 har nu träffats. För Sveriges del är det väsentligen två moment i denna överenskommelse som äro av betydelse, nämligen dels att stationsnätet minskats från 13 till 10 stationer, dels att grunderna för driften av stationen M och Sveriges bidrag till densamma ändrats.

Beträffande den närmare innebörden av överenskommelsen torde få hänvisas till propositionen (s. 71).

Departementschefen har intet haft att erinra mot institutets beräkning av anslagsbehovet för väderleksstationen M i Nordatlanten samt förutsätter, att det får ankomma på Kungl. Maj:t att godkänna den nya överenskommelsen rörande väderleksskeppen ävensom de kompletterande överenskommelser, som kunna komma att träffas i denna fråga.

Under hänvisning till i propositionen nr 2 till innevarande års riksdag (bilaga 3, punkt 2) framlagt förslag angående godkännande av en internationell överenskommelse rörande ekonomiskt bidrag till Danmark för meteorologiska anläggningar på Grönland föreslår departementschefen vidare, att i förevarande anslag inräknas ett belopp av 70 000 kronor till sådant bidrag för 1951. Vid bifall härtill skulle anslagets benämning ändras till Bidrag till väderleksstationer i Nordatlanten och på Grönland.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag tillstyrkes av utskottet. Under erinran jämväl att innevarande års riksdag, med bifall till vad utskottet i sitt utlåtande nr 17 förordat, till bidrag till väderleksstationer på Grönland anvisat ett tilläggsstatsanslag av 230 000 kronor, får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må till *Bidrag till väderleksstationer i Nordatlanten och på Grönland* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 870 000 kronor.

Byggnadsväsendet.

59:o) **Byggnadsstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 59, s. 73—76) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för byggnadsstyrelsen under rubriken Byggnadsstyrelsens verksamhet i allmänhet uppföra följande ytterligare tjänster, nämligen 1 byråingenjör i i Ce 27 och 5 kontorsbiträden i Ca 8, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för byggnadsstyrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Byggnadsstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 581 000 kronor.

Förevarande anslag är å gällande riksstat uppfört med 1 531 700 kronor.

Den föreslagna tjänsten som byråingenjör i Ce 27 avser de nya arbetsuppgifter, som pålagts styrelsen genom överflyttningen av beskickningsfastigheterna till styrelsens förvaltning och föranleder ökat anslagsbehov med 13 428 kronor. Upptagandet av ytterligare fem kontorsbiträdestjänster i Ca 8 i personalförteckningen är en följd av den reglerade befördringsgången. I samband med dessa befördringar erfordras en ökning av avlöningsanslaget med 16 776 kronor, motsvarande lönekostnaderna för tre av biträdena, vilka nu avlönas från byggnadsanslag. Slutligen kräves en anslagsökning med sammanlagt cirka 19 100 kronor för löneklassuppflyttningar m. m.

Vidare föreslår Kungl. Maj:t, att den i delstaten för Statens bränslekontrollerande verksamhet uppförda anslagsposten till Avlöningar till icke-ordinarie personal tills vidare erhåller beteckningen förslagsvis. Avsikten härmed

är att möjliggöra för byggnadsstyrelsen att åtaga sig ett uppdrag, varom förhandlingar med Stockholms stad f. n. pågå och vilket innebär, att styrelsen mot ersättning skulle tillhandagå staden vid utövandet av bränslekontroll beträffande vissa av stadens värmeanläggningar. Om sådant avtal kommer till stånd, bör, enligt Kungl. Maj:t, för anställande av erforderlig extra personal på styrelsens värmetekniska avdelning nyssnämnda delstat få överskridas med högst det belopp, som Stockholms stad skall erlagga för arbetet.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för byggnadsstyrelsen under rubriken Byggnadsstyrelsens verksamhet i allmänhet uppföra följande ytterligare tjänster, nämligen 1 byråingenjör i Ce 27 och 5 kontorsbiträden i Ca 8;

b) godkänna följande avlöningsstat för byggnadsstyrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

Byggnadsstyrelsens verksamhet i allmänhet.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	740 200
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	1 200
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal.....	464 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	144 100
	<hr/>
	Säger kronor 1 349 800

Statens bränslekontrollerande verksamhet.

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	116 300
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	13 800
	<hr/>
	Säger kronor 130 100

Byggnadsstyrelsens värmeledningspersonal.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	37 100
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal.....	53 100
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	10 900
	<hr/>
	Säger kronor 101 100
	<hr/>
	Summa kronor 1 581 000

c) till *Byggnadsstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 581 000 kronor.

60:o) **Byggnadsstyrelsen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 60, s. 76 och 77), som innebär anslagshöjning med 5 000 kronor, avseende delposten till reseersättningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnadsstyrelsen*: *Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 149 100 kronor.

61:o) **Länsarkitektorganisationen: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 61, s. 77 och 78), som innebär ökad medelsanvisning med 41 600 kronor för löneklassuppflyttningar m. m. hemställer utskottet, att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för länsarkitektorganisationen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	470 100
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal.....	917 700
3. Avlöningar till biträdande ingenjörer och arkitekter m. fl., <i>förslagsvis</i>	658 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	166 300

Summa kronor 2 212 100

b) till *Länsarkitektorganisationen: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 2 212 100 kronor.

62:o) **Länsarkitektorganisationen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 62, s. 78 och 79), som innebär ökad medelsanvisning med 20 000 kronor till reseersättningar och 10 000 kronor till övriga expenser, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsarkitektorganisationen: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 284 000 kronor.

63:o) **Bidrag till upprättande av byggnadsplaner m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 63, s. 79), vilket innebär oförändrad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till upprättande av byggnadsplaner m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

Tekniska institut.

64:o) **Statens väginstitut.** Kungl. Maj:t har (punkt 64, s. 80—82) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad stat för statens väginstitut, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Statens väginstitut för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 442 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Till förevarande ändamål har för innevarande budgetår anvisats ett anslag av 455 200 kronor.

Beträffande avlöningsstaten föreslår Kungl. Maj:t en ökning med 4 300 kronor för löneklassuppflyttningar. Med hänsyn till en av direktionen för statens väginstitut förutsedd inkomstminskning med 15 500 kronor under

posten Särskilda uppbördsmedel: Ersättningar för tillfälliga uppdrag m. m. föreslås en motsvarande minskning ske beträffande utgiftsposterna i delstaten Avlöningar: Statens väginstituts verksamhet för särskilda uppdragsgivares räkning.

I fråga om omkostnadsstaten förordar Kungl. Maj:t en ökning av posterna Sjukvård m. m. och Övriga expenser med 300 resp. 3 600 kronor, medan posten Bränsle, lyse och vatten föreslås minskad med 4 400 kronor. Slutligen skulle det i staten för innevarande budgetår upptagna engångsbeloppet av 17 000 kronor för översyn av institutets provvägsmaskin bortfalla.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer

att riksdagen må

- a) godkänna följande stat för statens väginstitut att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Stat.

Avlöningar.

Statens väginstituts verksamhet i allmänhet.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	131 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	201 600
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	36 400
	Säger kronor 369 000

Statens väginstituts verksamhet för särskilda uppdragsgivares räkning.

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i> ..	100 700
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	12 100
	Säger kronor 112 800
	Säger för avlöningar kronor 481 800

Omkostnader.

1. Statens väginstituts verksamhet i allmänhet, <i>förslagsvis</i>	105 500
2. Statens väginstituts verksamhet för särskilda uppdragsgivares räkning, <i>förslagsvis</i>	68 000
	Säger för omkostnader kronor 173 500
	Summa kronor 655 300

Särskilda uppbördsmedel.

1. Ersättningar för materialkontroll m. m.	2 000
2. Ersättningar för tillfälliga uppdrag m. m.	211 300
	Säger kronor 213 300
	Nettoutgift kronor 442 000

b) till *Statens väginstitut* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 442 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

65:o) **Laboratorieutrustning för statens väginstitut.** Kungl. Maj:t har (punkt 65, s. 82) föreslagit riksdagen att till Laboratorieutrustning för statens väginstitut för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

I 1948 års statsverksproposition (VI ht, p. 60) uttalade föredragande departementschefen att, enär av direktionen för statens väginstitut föreslagen instrumentutrustning vore ägnad att effektivisera väginstitutets betydelsefulla forskningsverksamhet beträffande vägbeläggningsmaterial och vägbyggnadsmetoder, han icke hade något att erinra mot att medel ansloges för ändamålet. Med hänsyn till bl. a. de svårigheter, som på grund av importbegränsningen torde möta att på en gång anskaffa hela utrustningen, syntes emellertid anskaffningsprogrammet böra delas upp på flera budgetår. Med anledning härav anvisades för budgetåret 1948/49 ett reservationsanslag av 50 000 kronor.

Direktionen för statens väginstitut har nu hemställt om ytterligare anslag till förevarande ändamål med 85 000 kronor för nästa budgetår. Väginstitutet har nämligen för avsikt att under budgetåret 1950/51 anskaffa utrustning i sådan utsträckning att de resterande medlen på anskaffningsprogrammet för instrumentutrustningen skulle till stor del förbrukas.

Departementschefen har tillstyrkt ett anslag av 50 000 kronor för nästa budgetår.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, att riksdagen må till *Laboratorieutrustning för statens väginstitut* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

66:o) **Statens geotekniska institut: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 66, s. 82—84), som innebär minskad medelsanvisning med 28 000 kronor för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens geotekniska institut, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	51 700
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	190 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	28 300
4. Avlöningar till biträdande personal för konsultationsuppdag m. m., <i>förslagsvis</i>	170 000
	Summa kronor 440 000

b) till *Statens geotekniska institut: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 440 000 kronor.

67:o) **Statens geotekniska institut: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 67, s. 84), som innebär anslagshöjning för nästa budgetår med 2 700 kronor, avseende posterna till sjukvård m. m. och reseersättningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens geotekniska institut: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 244 700 kronor.

Statens elektriska inspektion m. m.

68:o) **Statens elektriska inspektion: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 68, s. 85 och 86), som innebär minskad medelsanvisning för nästa budgetår med 2 200 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens elektriska inspektion, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	124 800
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	37 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	18 500

Summa kronor 180 300

b) till *Statens elektriska inspektion: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 180 300 kronor.

69:o) **Statens elektriska inspektion: Omkostnader. Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 69 och 70, s. 86 och 87) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1950/51 anvisa följande förslagsanslag, nämligen

a) till *Statens elektriska inspektion: Omkostnader* 19 300 kronor,

b) till *Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström* 2 000 kronor.

Djurgårdsnämnden.

70:o) **Djurgårdsnämnden: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 71, s. 88), som innebär anslagshöjning med 9 500 kronor, huvudsakligen beroende av överflyttning från diversemedelstitel av lönekostnaden för en ingenjör i Ce 21, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för djurgårdsnämnden, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t	18 000
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	76 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	4 800
	Summa kronor 98 800

b) till *Djurgårdsnämnden*: Avlöningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 98 800 kronor.

71:o) **Djurgårdsnämnden: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 72, s. 88), som innebär oförändrad medelsanvisning för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Djurgårdsnämnden*: *Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 11 500 kronor.

Diverse.

72:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Slottsbyggnadernas delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 73 och 74, s. 89) hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom förslagsanslag för budgetåret 1950/51 anvisa

a) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Slottsbyggnadernas delfond* 412 000 kronor,

b) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* 1 429 000 kronor.

73:o) **Ersättning till statens järnvägar för av Kungl. Maj:t medgivna lindringar i befordringsavgifterna för vissa resor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 75, s. 89) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens järnvägar för av Kungl. Maj:t medgivna lindringar i befordringsavgifterna för vissa resor* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 kronor.

74:o) **Ersättning till postverket för befordran av tjänsteförsändelser.** Kungl. Maj:t har (punkt 76, s. 89 och 90) föreslagit riksdagen att till Ersättning till postverket för befordran av tjänsteförsändelser för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 21 600 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 25 300 000 kronor. Den postverket för samma budgetår tillkommande ersättningen för befordran av tjänsteförsändelser beräknas emellertid nu av generalpoststyrelsen till 26 900 000 kronor.

Den för nästa budgetår föreslagna sänkningen av anslaget beror dels därav att bensinransoneringen numera upphävts, dels ock därav att det icke anses uteslutet att procenttalet för bestämmandet av postverkets ersättning för befordran av tjänsteförsändelser i allmänhet kan sänkas för nästa budgetår.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, att riksdagen må till *Ersättning till postverket för befordran av tjänsteförsändelser* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 21 600 000 kronor.

75:o) **Ersättning till postverket för befordran av enskildas försändelser i ransoneringsärenden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 77, s. 90 och 91) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till postverket för befordran av enskildas försändelser i ransoneringsärenden* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 50 000 kronor.

76:o) **Understöd åt skärgårdsrederier.** Kungl. Maj:t har (punkt 78, s. 91 och 92) föreslagit riksdagen att till Understöd åt skärgårdsrederier för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

Anslaget är å gällande riksstat uppfört med 300 000 kronor. Å tilläggsstat för innevarande budgetår har dessutom anvisats ett belopp av 150 000 kronor för ändamålet. Vid utgången av budgetåret 1948/49 återstod ett odisponerat belopp av 29 500 kronor. De medel som sålunda stå till förfogande under innevarande budgetår äro redan till största delen förbrukade.

Huruvida nu pågående undersökningar och förhandlingar rörande skärgårdstrafikens ordnande kunna komma att leda till resultat, som äro ägnade minska understödsbehovet för nästa budgetår, anses f. n. ej kunna bedömas med någon säkerhet. För att sätta Kungl. Maj:t i tillfälle att tillgodose de bidragsbehov, som vid i huvudsak oförändrade förhållanden kunna tänkas uppkomma under nästa budgetår, föreslås att anslaget för detta budgetår uppföres med 500 000 kronor.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag tillstyrkes av utskottet. Under erinran jämväl att innevarande års riksdag, med bifall till vad utskottet i sitt utlåtande nr 17 förordat, till nu ifrågavarande ändamål anvisat ett tilläggsstatsanslag av 150 000 kronor, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Understöd åt skärgårdsrederier* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

77:o) **Bidrag till vissa internationella sammanslutningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 80, s. 92) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till vissa internationella sammanslutningar m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 50 000 kronor.

78:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 81, s. 93) hemställer utskottet, att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kronor.

79:o) **Planering av allmänna arbeten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 82, s. 93) hemställer utskottet, att riksdagen må till *Planering av allmänna arbeten* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

80:o) **Extra utgifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 83, s. 93 och 94), som innebär ökad medelstilldelning med 10 000 kronor för nästa budgetår, hemställer utskottet, att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 kronor.

81:o) **Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 84, s. 94) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet, att riksdagen må till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 8 200 kronor.

Uppskjutna frågor.

82:o) Utskottet kommer framdeles att avgiva utlåtanden beträffande Kungl. Maj:ts under *punkterna 23:o* och *79:o*) (Stensättning av vägar samt Understöd åt inrikes lufttrafik) framställda förslag, vilket utskottet härmed får för riksdagen

aumäla.

Stockholm den 28 mars 1950.

På statsutskottets vägnar:

KARL WARD.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
 från första kammaren: herrar Sven Larsson, Karl Andersson, Gränebo, Mannerskantz, Iwar Anderson, Heiding, Berling, Sundelin, Lundqvist, Hesselbom, Edin, Andréé, Olsson och Axel Andersson; samt
 från andra kammaren: herrar Ward, Bergström, Andersson i Malmö, Boman i Kieryd, Svensson i Ljungskile, Rubbestad, Ståhl, Staxäng, Åkerström, Kollberg, Petterson i Degerfors, Onsjö, Henriksson och Gustafsson i Stockholm.

Reservationer.

- 1) vid *punkten 24:o* (Byggande av broar) av herr *Staxäng*.
  - 2) vid *punkten 29:o* (Trafikräkningar) av herrar *Mannerskantz*, *Lundqvist*, *Axel Andersson*, *Rubbestad* och *Staxäng*, vilka ansett, att utskottet bort hemställa,
att riksdagen må — med bifall till motionerna I: 293 och II: 361 — avslå Kungl. Maj:ts förevarande förslag.
  - 3) vid *punkten 33:o* (Statliga farledsarbeten) av herrar *Svensson* i Ljungs-
skile och *Staxäng*, vilka ansett, att utskottet bort hemställa,
att riksdagen må — i anledning av Kungl. Maj:ts förslag
samt med bifall till motionerna I: 46 och II: 54 — till *Statliga
farledsarbeten* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsan-
slag av 200 000 kronor.
  - 4) vid *punkten 34:o* (Byggande av fiskehamnar) av herrar *Svensson* i Ljung-
skile och *Staxäng*, vilka ansett, att utskottet bort hemställa,
att riksdagen må — i anledning av Kungl. Maj:ts förslag
samt med bifall till motionerna I: 296 och II: 397 — till *Byg-
gande av fiskehamnar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reser-
vationsanslag av 1 700 000 kronor.
-